

Luptați și veți învinge!

M. Mebrenko

CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 231-232 / ianuarie 2013

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Anul Nou este un moment magic, plin de semnificații, când avem posibilitatea să facem o evaluare a realizărilor și neîmplinirilor noastre.

În anul care a trecut, Consiliul de Conducere, Prezidiul Executiv al UUR au inițiat un complex de activități menite să asigure hotărârile decurgând din Rezoluția adoptată de Congresul al VI-lea al UUR (Timișoara, 30 septembrie – 1 octombrie 2011). Părea, în primele luni ale anului 2012, că există toate premisele ca activitatea UUR să se desfășoare în împrejurări extrem de favorabile.

Viața culturală a început cu prestigioase realizări. Sărbătorile ucrainene au fost cinstite cum se cuvine la București și în țară.

În ziua de 15 ianuarie 2012, la Sighetu Marmăției, s-a desfășurat *Festivalul de Colinde, Datini și Obiceiuri de Iarnă la Ucraineni*, aflat la cea de-a XIX-a ediție. Președintele filialei Maramureș a UUR, dl Miroslav Petrețchi, a salutat numeroasa asistență și pe oaspeții din țară și din străinătate care vin în mod tradițional să se alăture ucrainenilor din Maramureș

UUR. Participanții la masa rotundă au vorbit despre necesitatea ca limba maternă să fie vorbită de populația tânără în familie și în relațiile cu alți membri ai comunității ucrainene.

Și în anul care a trecut, pe parcursul lunii martie, Taras Șevcenko a fost sărbătorit prin ample manifestări culturale în toate zonele locuite de ucraineni. A reveni la Șevcenko în fiecare an înseamnă a aduce un omagiu celui mai mare poet ucrainean, unuia dintre cei mai însemnați reprezentanți ai romantismului literar slav și european, deschizătorului de drumuri în cultura universală. Nimeni în literatura din ultimele secole nu a transformat cu atâta forță și hotărâre fiecare atom al biografiei sale într-o experiență artistică, într-un suport ideologic al operei artistice, așa cum a făcut-o Șevcenko.

În perioada 1-3 aprilie 2012, la Timișoara, s-a desfășurat Olimpiada națională de limba și literatura ucraineană, organizată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Inspectoratului Școlar Județean Timiș în parteneriat cu Uniunea

Felicitare

Cu prilejul intrării în Noul An, colectivul redacțional al revistei are bucuria de a transmite tuturor cititorilor și prietenilor săi cele mai bune urări.

Este pentru noi o plăcere să vă adresăm gândurile noastre luminoase însoțite de speranța într-un an cu împliniri, bunăstare și multe bucurii.

Curierul ucrainean

din România a dispărut sursa de finanțare, urmând o perioadă foarte dificilă, cu luni de zile întunecate.

LA ÎNCEPUT DE AN NOU, 2013

cu ocazia celebrării sărbătorii Crăciunului pe stil vechi. Au participat formații de colindători din toate județele țării în care trăiesc ucraineni în număr mare și două formații din Ucraina.

Fiecare celebrare a fost un reînnoit prilej de regăsire identitară, de meditație despre sensul istoriei poporului ucrainean.

Tot la 15 ianuarie 2012, am marcat aniversarea zilei de naștere a lui Mihai Eminescu. Omagierea Luceafărului poeziei românești s-a desfășurat în localitatea cu populație majoritar ucraineană Călinești-Cuparencu, locul de naștere al lui Gheorghe Eminovici, tatăl lui Mihai Eminescu. Poetul Ion Cozmei a făcut un succint expozeu despre viața și opera poetului național român, urmat de un program artistic susținut de elevii Școlii cu clasele I-VIII din Bălcăuți.

În ziua de 21 februarie a.c., la Siret, în organizarea Inspectoratului Județean Suceava, Uniunii Ucrainenilor din România și Consulatului General al Ucrainei la Suceava, a fost marcată Ziua Internațională a Limbii Materne. „Sărbătoarea limbii materne“ a îmbrăcat haina unui concurs de creație literară care a antrenat un mare număr de elevi și cadre didactice din școlile județului Suceava în care se studiază limba ucraineană. Premianții concursului au primit diplome, cărți și dulciuri din partea Consulatului General al Ucrainei la Suceava.

Același eveniment a fost sărbătorit la Lugoj prin organizarea unei mese rotunde de către filiala Timiș a

Ucrainenilor din România. Au participat elevi din județele Botoșani, Caraș-Severin, Maramureș, Suceava și Timiș. Protagoniștii olimpiadei au fost elevii suceveni care au obținut șase premii I din șase posibile (clasele VII-XII). Uniunea Ucrainenilor din România a oferit elevilor și profesorilor care i-au pregătit premii în bani, iar Ambasada Ucrainei în România, premii în cărți.

Uniunea Ucrainenilor din România a fost organizatorul sau coorganizatorul a două proiecte de mare interes: Simpozionul Internațional „Zilele culturii slave“ (Cluj-Napoca, 11-12 mai 2012) și Simpozionul Internațional „Taras Șevcenko – un apostol al neamului ucrainean“ (Satu Mare, 25-26 mai 2012).

La cele două manifestări științifice au participat prestigioase personalități din țară și din străinătate care timp de două zile au prezentat comunicări în care au lansat noi căi de abordare a unor aspecte ale filologiei slave sau ale creației poetului național ucrainean T. Șevcenko. Simpoziunile au constituit un cadru adecvat de a strânge oamenii de știință în jurul unor probleme viabile la care UUR a fost parte. În fine, cele două evenimente științifice au condus la o mai bună cunoaștere, pe plan intern și internațional, a vieții și activității ucrainenilor din România.

Din păcate, în urma unui denunț calomnios al unor persoane certate cu justiția, la sfârșitul lunii mai 2012, Parchetul de pe lângă Tribunalul Ilfov a blocat, în mod ilegal, conturile bancare ale UUR. Pentru ucrainenii

Uniunea Ucrainenilor din România nu a mai putut onora proiectele culturale planificate. Dar chiar și în condițiile date, unele formații artistice ale ucrainenilor au fost prezente la manifestări, precum *Festivalul „Zilele Humorului“* (Gura Humorului, 13-15 iulie 2012), *Festivalul Internațional de Folclor „Nunta Zamferei“* (Bistrița, 26-30 iulie 2012), *Ziua Europeană a Limbilor* (București, 24-26 septembrie 2012), *Festivalul Internațional al Muzicii Mecanice* (Iași, 7-9 septembrie 2012), *Festivalul „ProEtnica“* (Sighișoara, 20-22 iulie 2012), *149 de ani de la nașterea scriitoarei Olha Kobyleanska* (Gura Humorului, 16 noiembrie 2012) ș.a., fiind bine apreciate.

Îmbucurător a fost faptul că publicațiile UUR, realizate prin efortul colectivelor de redactori, au apărut cu regularitate, fiind transmise pe site-ul UUR. Au fost numere reușite ca și cele anterioare.

Redobândirea stării de normalitate, credința în justiție și în șansa de a câștiga, în numele ei, a fost obținută abia în prima jumătate a lunii decembrie 2012 când D.N.A. a deblocat conturile bancare ale UUR.

În concluzie, ne mândrim cu multe activități culturale pe care le-am desfășurat, de aceea, în anul în care am intrat, intenționăm să le organizăm din nou. Dar trebuie să asigurăm nu numai perpetuarea acestor activități, ci și urcarea a noi trepte în perfecționarea lor, în îmbunătățirea lor calitativă.

Ion ROBCIUC

Mesaje de felicitare

cu prilejul Crăciunului și Anului Nou

Stimate domnule Stepan Buciuta,

Vă felicit cordial cu prilejul Anului Nou, 2013 și al Crăciunului!

Vă doresc Dumneavoastră și apropiaților Dumneavoastră multă sănătate, fericire, surse neepuizabile de energie și optimism.

Fie ca aceste minunate sărbători de iarnă să fie bogate și vesede, iar binecuvântarea lui Dumnezeu să se reverse asupra casei Dumneavoastră în care să domnească întotdeauna pacea, înțelegerea și bunăstarea.

Cu stimă,

Viktor IANUKOVYCI,
Președintele Ucrainei

Dragi concetățeni, dragi prieteni,

Vă rugăm să ne primiți cu colindul și cu cele mai sincere urări de căldură, sinceritate, entuziasm, succes, dragoste din partea celor apropiați, bunăstare și liniște în familia voastră, în cercul vostru de prieteni, precum și în marea noastră familie ucraineană.

Un An Nou, 2013 și Crăciun fericit!

*Consiliul de Conducere al Asociației
„Gândul Ucraineano-Grec“*

Dragi conaționali,

Timpul ne conduce cu pași repezi către finalul anului 2012, an în care momentele de bucurie, fericire, schimbări și încercări ne-au marcat existența.

În Noul An ce bate la ușa timpului, vă invit să intrăm cu speranța în Dumnezeu, cu înțelepciune, unitate și dragoste față de semenii pentru ca greutățile și problemele cotidiene să fie depășite mai ușor, iar 2013 să fie un an al reușitelor. Ambiția, învățăturile, obiceiurile și tradiția străbunilor trebuie să ne fie puncte de reper în tot ceea ce vom întreprinde în Noul An.

Ca reprezentant al Dumneavoastră în Parlamentul României, voi depune toate eforturile posibile pentru ca așteptările Dumneavoastră să nu fie înșelate, iar obiectivele prezentate în campania electorală să prindă contur în anul 2013.

Cu speranța că începutul Noului An vă găsește alături de cei dragi, vă doresc multă sănătate, fericire, belșug și un calduros „La mulți ani!”

Cu stimă și respect,

Ivan MAROCICO,
deputat

*Domnului Ștefan Buciuta, președintele
Uniunii Ucrainenilor din România*

Sărbătoarea Nașterii Domnului îmi oferă deosebitul prilej de a vă adresa din toată inima multă sănătate, putere de muncă și să vă bucurați de binemeritatele zile de sărbătoare alături de cei dragi.

Crăciun fericit și un An Nou, 2013 plin de succese!

Adrian Miroslav MERKA,
*președintele UDSCR, deputat în Parlamentul
României*

Dragi prieteni,

Vă felicit cordial cu prilejul Anului Nou și al Crăciunului!

Vă doresc multă sănătate, bună dispoziție și bunăstare pe parcursul întregului an care se apropie.

Dialogul prietenesc și buna colaborare cu diaspora reprezintă una dintre prioritățile permanente ale departamentului ucrainean de politică externă. Am convingerea că și în anul care vine între noi va domni înțelegerea și sprijinul reciproc în apărarea intereselor naționale ale Ucrainei pe arena internațională, în satisfacerea tuturor nevoilor ucrainenilor de peste hotare.

Vă doresc sincer sărbători vesede și realizarea celor mai arzătoare intenții și visuri.

Fie ca să nu sece nicodată izvorul entuziasmului vostru de a întreprinde inițiative noi fructuoase spre binele Statului Ucrainean și al ucrainenilor din întreaga lume.

Cu stimă,

Leonid KOJARA,
Ministrul Afacerilor Externe al Ucrainei

*Domnului Ștefan Buciuta, președintele
Uniunii Ucrainenilor din România*

Vă urez un An Nou fericit, bucurie și realizări în plan profesional.

La mulți ani!

Cu stimă,

ing. Osman FEDBI,
președintele UDTR

*Domnului Ștefan Buciuta, președintele
Uniunii Ucrainenilor din România*

Cu prilejul marilor sărbători creștine, Crăciunul și Noul An, 2013, Uniunea Croaților din România vă urează multă fericire, bucurii și un tradițional „La mulți ani!”

prof. Mihai RADAN,
președintele UCR

Stimate domnule Președinte,

Sincere felicitări cu prilejul Anului Nou și al Crăciunului!

Fie ca în 2013 să vi se împlinescă toate dorințele și visurile, iar sărbătoarea Nașterii Domnului să aducă căldură și liniște în familia Dvs.

Multă sănătate și încredere în ziua de mâine!

Cu stimă,

Mychailo KOSTIUK
*Președintele Administrației de Stat Regionale
Lviv*

*Domnului Ștefan Buciuta, președintele
Uniunii Ucrainenilor din România*

Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale vă urează Sărbători fericite și „La mulți ani!”

dr. István HORVÁTH,
președinte

Dragi ucraineni,

În numele Consiliului Mondial Ucrainean de Coordonare, vă rog să primiți cele mai sincere felicitări cu prilejul Crăciunului și al Anului Nou, 2013!

Anul care se încheie nu a fost numai un an al fotbalului, al alegerilor și speranțelor, ci și anul unei munci importante a comunităților ucrainene de peste hotare pentru afirmarea identității naționale, a culturii și spiritualității noastre.

Ucrainenii de peste hotare au arătat Patriei lor că doresc cu ardoare să constituie o părticică a organismului național unitar.

Poziția voastră civică și națională a găsit și găsește ecou în sufletele milioaneilor de ucraineni din Ucraina.

Avem convingerea că și în anul 2013 sentimentul de familie ucraineană comună, chiar dacă ea este risipită pretutindeni prin lume, dar prin același colind, aceeași rugăciune și același gând vă va da încredere în ziua de mâine și credință că Visul Ucrainean se va împlini.

Fie ca anul care vine să aducă în casele voastre fericire, bucurie și bunăstare!

La mulți ani cu prilejul Anului Nou și al Crăciunului!

Cu stimă,

Mychailo RATUȘNYI,
*Președintele Consiliului Mondial Ucrainean
de Coordonare*

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile Curierului ucrainean revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737**

**E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com**

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactori:
Ștefan Buciuta
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu**

**Tiparul executat la
Tipografia**

„S.C. SMART ORGANIZATION SRL“

FESTIVALUL DE COLINDE, DATINI ȘI OBICEIURI DE IARNĂ LA UCRAINENI, EDIȚIA a XX-a

Mesaj

Dragi prieteni,

Bine ați venit la cea de-a 20-a ediție a Festivalului de Colinde, Datini și Obiceiuri la Ucrainenii din România!

Permiteți-mi să vă urez sărbători fericite și un An Nou, 2013, cu bucurii!

Fie ca acest an să vă aducă pace în suflete, bună dispoziție și belșug în gospodăriile voastre.

Vă mulțumesc tuturor, gazdelor, organizatorilor, colindătorilor și spectatorilor pentru efortul dumneavoastră de a face ca sărbătoarea noastră de astăzi, precum și alte acțiuni să se desfășoare în bune condiții.

Astăzi am ocazia să particip pentru a douăzecea oară la acest festival jubiliar de colinde ucrainene. De-a lungul anilor, din 1993, am căutat să nu lipsesc de la această acțiune. La început, am luat parte ca spectator, iar apoi, din anul 1996, în postură de organizator principal până în anul 2005, când am predat ștafeta pe atunci tânărului președinte Miroslov Petrețchi, care continuă și astăzi această muncă.

Doresc să-i amintesc și pe înaintașii noștri, inițiatorii acestui festival, și anume: Teaciu Ștefan, Reguș Corneliu, Parascineț Iura, Colotelo Iaroslava, președinții ținutului Maramureș al UUR de atunci, Manuleac Iuliu și Popovici Fedir, precum și preoții Vicariatului Ortodox Ucrainean în frunte cu vicarul Pițura Ioan și consilierul Lavruc Nicolae. Cu toții au contribuit la importanța și prestigiul acestui festival.

Festivalul de Colinde, Datini și Obiceiuri la Ucrainenii a căpătat în fiecare an tot mai multe valențe ajungând de la un festival de importanță regională la unul de importanță internațională. La sărbătoarea noastră au participat și participă nu numai colindătorii din Ucraina (Transcarpatia, Ivano-Frankivsk, Cernăuți, Kiev), ci și din Polonia, Slovacia, Serbia...

Festivalul ucrainean din Sighetu Marmăției deschi-

de un șir de alte acțiuni cultural-educative pe care le organizează Uniunea Ucrainenilor din România în cursul unui an, din ianuarie până în decembrie.

În continuare, doresc să înmânez diplome celor care au contribuit de-a lungul anilor la sprijinirea acestei acțiuni, și anume dlui Miroslov Petrețchi, președintele filialei Maramureș a UUR, președinților organizațiilor locale: Ciubica Maria, Spivaliuc Ledia, Chifa Ștefan, Mariciuc Pinte, Mocerneac Gheorghe, Greceniuc Ivan, Oprișan Elek, Pasenciuc Vasile, Șcerban Ivan, Consiliului Raional Rachiv – Ucraina, fostului președinte al Consiliului Raional Rachiv, Mykola Berkela, Primăriei municipiului Sighetu Marmăției, Poliției și Jandarmeriei din Sighetu Marmăției și directorului Casei de Cultură municipale, poetului Muste Vasile.

De asemenea, doresc să acord diplome de participare din partea Conducerii Uniunii Ucrainenilor din România colaboratorilor, precum vicarul Bisericii Ortodoxe Ucrainene, pr. Pițura Ivan, consilierul pr. dr. Lauruc Nicolae, pr. Ardelean Ivan, președintele organizației locale din Vișeu de Sus al UUR, Covaci Ilie, profesorii Malearciuc Simona, Codrea Elvira, Codrea Emilia și prof. dr. Todea Toader, redactor-șef la Radio din Sighetu Marmăției, directorul Liceului Ucrainean din Sighetu Marmăției, prof. Herbil Marian, și prof. muzicolog Parascineț Iura.

Dați-mi voie să vă mai anunț că pe adresa UUR, a președintelui Ștefan Buciuta, au sosit mesaje de felicitare din partea Președintelui Ucrainei, Viktor Ianukovyci, Președintelui Congresului Mondial al Ucrainenilor, domnul Evhen Cioli, Președintelui Consiliului Mondial Ucrainean de Coordonare, Mychailo Ratușnyi, Prim-vice ministrului de Externe al Ucrainei, Ruslan Demcenko, comunităților ucrainenilor din Grecia și Croația.

În încheiere, vă urez succes și bună dispoziție la acest festival.

La mulți ani!

Ștefan BUCIUTA,
președintele UUR

Mesaj

*Stimați participanți
ai celei de a XX-a ediții a
Festivalului de Colinde, Datini și
Obiceiuri la Ucrainenii din
România,*

Sincere felicitări organizatorilor, participanților și oaspeților celui de-al XX-lea Festival jubiliar de Colinde, Datini și Obiceiuri la Ucrainenii din România!

Această acțiune cultural-artistică, care a luat naștere pe valul renașterii conștiinței naționale a ucrainenilor din România la începutul anilor '90 ai secolului trecut, s-a transformat dintr-o manifestare culturală de nivel regional într-o strălucită celebrare a Crăciunului la care participă colective artistice de amatori din România și Ucraina.

Îmi exprim sincera grațitudine organizatorilor festivalului pentru munca lor neobosită de păstrare și dezvoltare a moștenirii culturale a ucrainenilor din România, pentru cultivarea limbii materne și a relațiilor cu Patria lor etnică.

Doresc tuturor participanților la festival dispoziție sărbătorească, multă sănătate, entuziasm, noi succese și realizări creatoare în Noul An, 2013.

Cu stimă,

Ruslan DEMCENKO
Prim-vice ministrul de Externe al
Ucrainei

În fiecare an, în primele zile de după Crăciunul sărbătorit pe stil vechi, la Sighetu Marmăției, județul Maramureș, Uniunea Ucrainenilor din România (UUR) organizează "Festivalul de Colinde, Datini și Obiceiuri de Iarnă la Ucrainenii" prilej cu care străzile orașului se umplu de colindători din țară și din străinătate, îmbrăcați în costume populare, care vestesc nașterea Mântuitorului Isus Hristos și prezintă cântece, dansuri, tradiții și obiceiuri ale ucrainenilor, lăsate moștenire din moși-strămoși. Anul acesta festivalul a ajuns la ce-a de-a XX-a ediție, iar al treilea an la rând a devenit festival internațional bucurându-se de participarea ansamblurilor din Ucraina, Polonia etc. și întrecând orice așteptări.

Sâmbătă, 12 ianuarie a. c., evenimentele festivalului au debutat la Biserica Ortodoxă Ucraineană cu

hramul „Înălțarea Sfintei Cruci” din Sighetu Marmăției cu o slujbă oficiată de vicarul Ioan Pițura și părintele dr. Nicolae Lauruc, la care au participat ca invitați reprezentanții administrației locale, membrii Consiliului UUR, membrii televiziunilor locale și naționale, reprezentanții mass-media, precum și tot alaiul de colindători.

Festivalul a continuat cu parada costumelor populare specifice satelor, comunelor și județelor cu populație ucraineană prin centrul municipiului până la sala „Viorel Costin”, avându-i în frunte pe Ștefan Buciuta, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Miroslov Petrețchi, prim-vicepreședintele UUR și președintele filialei Maramureș a UUR, vicarul Ioan Pițura, Horia Scubli, viceprimarul orașului Sighetu Marmăției, Mykola Mykolaiovyci Berkela, președintele Administrației Raionului Rachiv, Muste Vasile, directorul Casei de Cultură, Macioca Mihai, președintele filialei Satu Mare a UUR, Semciuc Victor, președintele filialei Botoșani a UUR, Liber Ivan, președintele filialei Caraș-Severin a UUR, Moiş Vasile, membru de onoare al UUR, Iaroslava Colotelo, consilier al Ministerului Culturii, Nicolae Miroslov Petrețchi, consilier economic al UUR, precum

și toți președinții organizațiilor locale ale UUR din Maramureș. Aici alaiul de colindători, acompaniat de instrumentele muzicale și „dracii” cu clopotele lor, care alungă răul din lume, a fost întâmpinat de câțiva colindători din Rona de Sus, îmbrăcați în straie populare specifice zonei, cu pâine și sare.

Sala „Viorel Costin” a devenit neîncăpătoare pentru alaiul de colindători, iar în aplauzele lor, domnul Ștefan Buciuta, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, a înmânat diplome invitaților și persoanelor care au ajutat la inițierea, păstrarea și promovarea „Festivalului de Colinde, Datini și Obiceiuri de Iarnă la Ucrainenii”, președinților organizațiilor locale UUR din Maramureș, felicitând, în același timp, organizatorul festivalului, filiala Maramureș în frunte cu președintele ei, domnul Miroslov Petrețchi.

În continuare, a urmat un program artistic, prezentat de domnul Pasenciuc Vasile, președintele organizației locale UUR Remeți, și doamna Simona Malearciuc, inspector de limba ucraineană.

Pe scena sălii „Viorel Costin”, au urcat „Cerleni pațiorky” din Deleatyn, Ucraina, coordonator Cerleniuk Volodymyr, „Huțulski barvy” din Iasinia, Ucraina, coordonator Tulaidan Iu. Hanna, „Narodnyi ansambl huțuliv” din Kostelivka, Ucraina, coor-

Nicolae Miroslov PETREȚCHI,
consilier economic al UUR
(Continuare în pagina a 4-a)

FESTIVALUL DE COLINDE, DATINI ȘI OBICEIURI DE IARNĂ LA UCRAINENI, EDIȚIA a XX-a

(Urmare din pagina a 3-a)

donator Smetaniuk Olga, „Rogojeanca” din Rogojești, județul Botoșani, coordonator Semciuc Victor, „Zelena liscina” din Copăcele, județul

Școala Bistra” din Bistra, județul Maramureș, coordonator pr. Ardelean Ivan, „Huțulskyi plai”, „ViŃlaim”, coordonatori Maricec Nicolae, Sacalos Gheorghe, „Veselka” din Lunca la Tisa, județul Maramureș, coordonator Ciubica Maria, „ViŃlaim” din Crăciunești, județul Maramureș, coordonator Șmuleac Vasile, „ViŃlaim” din Bocicoiu Mare, județul Maramureș, coordonator Greceniuc Ivan, corul „Roneanski holosy”, „Grupul de copii de la Școala din Rona de Sus” din Rona de Sus, județul Maramureș, coordonator Geta Petrețchi, „Corul Bisericii Ortodoxe Ucrainene” din Remeți, județul Maramureș, coordonator Macioca Mihai, „Grupul de copii Școala Coștiui” din Coștiui, județul Maramureș, coordonator Colopelnic Vasile, „Corul Bisericii Ortodoxe Ucrainene” din Sighetu Marmatei

Caraș-Severin, coordonator Liber Ivan, „Maidancik” din Cacica, județul Suceava, coordonator pr. Nicolaișen Nicolae, „Veselka” din Caraorman, județul Tulcea, coordonator Artimov Gabriela, „Grup de copii Școala 4” din Poienile de sub Munte, județul Maramureș, coordonator Ștețea Ivan, „Grup de copii Liceul Tehnologic Repedea” din Repedea, județul Maramureș, coordonator Țudic Ana, „Ruscanka”, „ViŃlaim” din Ruscova, județul Maramureș, coordonatori Miculaiciuc Mihaela și Mariciuc Pinte, „Țerkivna koleada” din Crasna Vișeuului, județul Maramureș, coordonator Mocerneac Gheorghe, „Grup de copii

IOAN ROBCIUC la 77 de ani

Cu ocazia zilei de naștere a domnului Ioan Robciuc, născut la data de 11 ianuarie 1936, în localitatea Mărițeia Mare, județul Suceava, doctor în științe filologice, cunoscut lingvist în țară și în străinătate, redactor-șef al revistei „Curierul ucrainean” și prim-vicepreședinte al Uniunii Ucrainenilor din România, un bun colaborator, în numele Prezidiului UUR și al meu personal, îi urez în continuare multă putere de muncă, sănătate, fericire și bucurii în toate.

La mulți ani!

Ștefan Buciuta,
președintele UUR

șefei județul Maramureș, coordonator Lauruc Margareta.

La încheierea spectacolului artistic, colindătorii au plecat spre casele lor, fericiți că au reușit să vestească nașterea Domnului Isus Hristos, că au avut posibilitatea să arate tuturor cum își păstrează ucrainenii tradițiile, cultura, colindele și cum proslăvesc nașterea Domnului Isus Hristos, felicitându-i totodată pe organizatorii acestui minunat „Festival de Colinde, Datini și Obiceiuri de Iarnă la Ucrainenii” care, iată, a ajuns la cea de-a XX-a ediție.

Colinde Ucrainene de Crăciun la Baia Mare

La sediul Organizației municipiului Baia Mare a Uniunii Ucrainenilor din România a avut loc o seară de colinde ucrainene de Crăciun pe stil vechi.

La această sărbătoare au participat membri ai UUR, precum și invitați.

S-a colindat în jurul bradului împodobit de copiii unor membri ai UUR. O surpriză plăcută ne-a făcut

cântăreața de muzică populară ucraineană Maria Sauca, care a interpretat mai multe colinde vechi inspirate dintr-o carte bisericească ucraineană moștenită de la părinții săi.

S-a colindat și s-a ciocnit și o cupă de șampanie adusă tocmai din Ucraina, de la Rachiv.

În cadrul întâlnirii s-a discutat despre partici-

parea la ce-a de-a XX-a ediție a „Festivalului de Colinde, Datini și Obiceiuri de Iarnă la Ucrainenii” și la Revelionul pe stil vechi.

S-au stabilit contribuțiile din cotizații și donații pentru acest eveniment.

Seara s-a încheiat cu urări de „Sărbători fericite!” și „La mulți ani!” tuturor participanților.

Crina COZMA,
membră a Organizației UUR Baia Mare

Uniunea Ucrainenilor din România, ca în fiecare an, ne-a adus o bucurie în plus prin organizarea deja cunoscutului „Festival de Colinde, Datini și Obiceiuri la Ucrainenii”.

Anul acesta, la 12 ianuarie, a avut loc a XX-a ediție, jubiliară, a manifestării în sala „Viorel Costin” din Sighetu Marmatei.

Toți maramureșenii, prin venele cărora curge sânge ucrainean, au sosit cu mic cu mare să sărbătorească împreună prin colinde și datini nașterea Mântuitorului și trecerea în Noul An.

Dar nu numai maramureșenii au fost prezenți la această manifestare. Ne-au fost alături și ucrainenii din alte zone ale țării, precum și cei de dincolo de Tisa.

Evenimentul a debutat la Biserica Ortodoxă Ucraineană unde s-a oficiat o slujbă religioasă, după care alaiul de colindători a pornit spre sala de spectacol. Acolo, participanții și invitații împreună cu delegația oficială au fost întâmpinați cu pâine și sare. A urmat un regal de colinde, urări, dansuri și obiceiuri de iarnă.

Au răsunat colinde interpretate de grupuri

Celebrarea Crăciunului

din Ucraina după cum urmează: „Narodnyi ansambl huțuliv” din Kostelivka, „Cerleni pațiorky” din Deleatyn și „Huțulski barvy” din Iasinia. O contribuție de mare valoare au adus-o colindătorii din Botoșani, Caraș-Severin, Suceava și Tulcea și, nu în ultimul rând, ucrainenii din Maramureș care au venit

parcă în număr și mai mare la marea noastră bucurie.

Nu particip pentru prima oară la festival, dimpotrivă, vin de fiecare dată și pot să spun că valoarea acestuia crește an de an datorită implicării necondiționate a tuturor organizațiilor locale ale filialei Maramureș a UUR împreună cu președinții acestora, în frunte cu Miroslav Petrețchi, președintele filialei Maramureș a UUR cu suportul deosebit al președintelui UUR, Ștefan Buciuta.

Nimeni din afară nu își închipuie ce eforturi presupune organizarea unei astfel de manifestări, de aceea vreau să subliniez că pentru realizarea lui conducerea UUR s-a implicat cu trup și suflet.

Vreau să mulțumim ucrainenilor inimoși, membri ai Organizației locale din Sighetu Marmatei, care au răspuns chemării noastre și de această dată ne-au ajutat necondiționat pentru reușită.

În încheiere, doresc tuturor ucrainenilor să rămână la fel de mândri și uniți în anul care vine, să nu-și uite portul, tradițiile, obiceiurile, să fie veseli și sănătoși!

Alexandra PUIU
Sighetu Marmatei

COLINDE UCRAINESE DIN BANAT

Și în acest an, în ajunul sărbătorilor creștine, am reușit să organizăm „Festivalul de datini și colinde ucrainene din Banat”, manifestare ce a avut loc în frumoasa sală a Casei de Cultură a Ucrainenilor din Timișoara.

Cea de-a 12-a ediție a festivalului a stat timp îndelungat sub semnul incertitudinii din cauza situației financiare a UUR. Cu toate greutățile, noi am hotărât să ținem acest festival. Astfel, Comitetul UUR Timiș a comunicat grupurilor de colindători din Banat că manifestarea va avea loc la data de 23 decembrie 2012.

Bucuria a fost cu atât mai mare când am aflat că s-au deschis conturile bancare ale UUR și, astfel putem ține acest festival în mod decent. Mulțumim pe această cale celor care au contribuit la acest lucru.

Astfel, ne-au onorat cu prezența dl deputat Ivan Marocico, care ne-a transmis un frumos mesaj, dna Radu Rodica – consilier județean al județului Timiș și, desigur, dl Iura Hleba – prim-vicepreședinte al UUR, președinte al UUR Timiș în calitate de organizator, dar și dna Cecilia Semeniuc, soția regretatului Iura Semeniuc, primul președinte al UUR Banat, împreună cu familia din Lugoj.

Pe scenă au evoluat formații de colindători, care ne-au încântat cu prezența lor, an de an, dar și grupuri noi, care au fost, de asemenea, la înălțime.

Prezentatorul acestui festival a fost dl prof. Ivan Chimpan, președinte al UUR organizația locală Timișoara.

Dl Iura Hleba, președintele filialei Timiș a UUR, organizatorul festivalului, a deschis concertul de colinde, urând "Sărbători fericite" tuturor oaspeților și succes tuturor formațiilor de colindători.

Pe scenă au evoluat în ordine: Corul bisericesc din Timișoara, condus de preotul paroh Cristian Popovici, apoi colindătorii din Știuca, pregătiți de dna prof. Holovcszuk Maria și dl director Benzar Nicolae, au prezentat o frumoasă scenetă cu nașterea Mântuitorului.

Remetea Mică a fost prezentă cu 3 grupuri de colindători, conduși de prof. Ana Hrin: copii, care au fost superbi, apoi adulții cu vechile colinde aduse din Maramureș și formația artistică cea care ne-a încântat cu melodii și colinde ucrainene.

A urmat Corul bisericesc din Criciova, care ne-a arătat frumoase costume populare, iar vechile colinde prezentate au fost aduse de bunicii lor chiar din Ucraina Subcarpatică, de unde au venit în urmă cu 100 de ani.

Doi băieți de 8 ani din Știuca, pregătiți de prof. Mariana Brașoveanu ne-au încântat cu frumoasele melodii interpretate la vioară. Aceasta a fost cu adevărat o surpriză plăcută.

O altă surpriză a fost prezența în fața microfonului, cântând frumoase colinde ucrainene, o fetiță de 12 ani, pe nume Melisa Bumbuc.

Au încheiat concertul nostru bărbații din Zorile – Caraș-Severin, cu "Vicleimul", întregind atmosfera sărbătorească, specifică acestei zone binecuvântate

de Dumnezeu – Banatul, care ne-a adoptat ca pe proprii săi copii.

Colindele "Koly zvezda iasna z neba zasvityla", "U Vyfleiem novyna", "Nebo i zemlea", urările de sănătate și belșug au răsunat în sala arhiplină. Pe chipurile celor prezenți se putea citi pacea și smerenia, dragostea față de cei din jur, într-un cuvânt, se simțea că oamenii parcă sunt mai buni, cu sufletul mai curat, fapt care demonstrează că viața culturală și spirituală a ucrainenilor din Banat își urmează cursul ascendent, că limba și cântecul ucrainean sunt preluate de noile generații, care le vor duce cu siguranță în viitor.

În final, tuturor copiilor care învață limba ucraineană în județul Timiș, le-au fost oferite pungi cu cadouri din partea Uniunii Ucrainenilor din România.

După terminarea concertului de colinde, Comitetul UUR Timiș a primit o delegație din Lviv, Ucraina, formată din 5 studenți (grupul de cercetători "Plast") care au venit din Țara Sfântă, aducând lumina de la Betleem, flacăra pe care au dus-o mai departe în Ucraina. Candelile pe care le-am aprins de la acea flacăra au luminat, în noaptea din Ajunul Crăciunului, în casele ucrainenilor din Timișoara și la Biserica Ortodoxă Ucraineană din Timișoara.

Iura HLEBA,
președintele filialei Timiș a UUR

A devenit un obicei ca la filiala Iași a UUR să sărbătorim Crăciunul împreună. Un moment de bilanț și de rememorare a acțiunilor desfășurate în anul care tocmai a trecut, a succeselor și a insucceselor, a reușitelor și greutăților cu care ne-

am confruntat. Și pe bună dreptate putem spune că în anul care a trecut am avut de toate și cu prisosință. Dar vorba ceea, e bine când se termină totul cu bine sau aproape cu bine. Și de data aceasta ne-am pregătit pentru acest eveniment. În primul rând ne-am gândit la persoane pe care să le invităm la sărbătoarea noastră și nu au fost puține la număr. În primul rând, ne-am orientat către organele locale: Prefectură, Primărie, Consiliul Județean, căci trebuie să remarcăm că în

CRĂCIUNUL LA IAȘI

anul care a trecut am colaborat foarte bine cu conducerile acestora. Putem aminti doar câteva momente: înfrățirea municipiului Iași și a orașului Cernăuți, participarea la sărbătorirea Cernăuțiului și, respectiv, a Iașului alături de delegațiile celor două orașe, participarea la întâlnirea cu unele delegații oficiale de oameni de afaceri din Cernăuți și respectiv Vinnyța, acțiuni organizate în municipiul Iași sub egida Primăriei și a Consiliului Județean Iași. Apoi ne-am gândit ca de la sărbătoarea noastră să nu lipsească nici reprezentanții minorităților din Iași. Anul care a trecut a reprezentat un pas înainte în apropierea relațiilor dintre minoritățile din Iași; am luat parte la

câteva acțiuni organizate în Iași la care a participat majoritatea minorităților, acțiunile noastre încununându-se cu festivalul minorităților organizat sub egida instituției prefectului cu participarea domnului prefect Romeo Olteanu la acest eveni-

ment. Încă o ocazie pentru a analiza ce a fost bun în activitatea noastră și de a ne face planuri pentru anul 2013. Sigur că de la sărbătoarea noastră nu puteau

lipsi colaboratorii noștri, o parte a membrilor organizației și ai Comitetului filialei cu familiile lor. În final a trebuit să găsim o variantă ca să nu supărăm pe nimeni și nimeni să nu fi rămas în afara acestei sărbători. Cineva dintre oaspeți, mai în glumă mai în serios, a spus că ar fi cazul să ne gândim la achiziționarea unei clădiri mai încăpătoare căci numărul ucrainenilor din Iași este în

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași a UUR
(Continuare în pagina a 6-a)

CRĂCIUNUL LA IAȘI

(Urmare din pagina a 5-a)

creștere. Ideea a fost susținută și de organele locale. În situația dată am organizat acțiunea în mai multe serii, dar la același nivel de reprezentare. În pregătirea mesei de Crăciun am apelat la metode tradiționale, în sensul că am pregătit acasă o parte dintre mâncărurile tradiționale, dar am apelat și la serviciile unei firme autorizate. Programul l-am adaptat momentului prin vizionarea în retrospectivă a celor mai frumoase aspecte ale activității filialei, alternate cu colinde de Crăciun, iar rezultatul a fost unul la nivelul așteptărilor participanților. Cele mai frumoase aprecieri am primit din partea organelor locale și

a reprezentanților minorităților. Unii dintre ei au făcut cunoștință cu obiceiurile ucrainenilor pentru prima dată. Cu părere de rău trebuie să remarcăm faptul că la nivelul filialei noastre încă nu avem suficiente materiale promoționale, care să fie prezentate cu diferite ocazii (sărbători tradiționale, sărbători familiale, sărbători religioase) și în acest sens credem că ar fi utilă realizarea unor astfel de materiale la nivelul UUR cu ocazia diferitelor festivaluri și acțiuni și difuzarea acestora la filiale.

Și această acțiune se înscrie pe linia acțiunilor de promovare a tradițiilor și obiceiurilor ucrainenilor din Iași, care după părerea noastră și-a atins scopul.

ÎNTÂLNIRE ÎN PRAG DE ANUL NOU

Marti, 18 decembrie 2012, la Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” din municipiul Rădăuți, consulul general al Ucrainei la Suceava, Excelența Sa Vasyl Boieciko, s-a întâlnit cu liceenii rădăuțeni care continuă studiul limbii materne ucrainene. La întâlnire au mai participat domnul profesor Ioan Bodnar din partea Uniunii Ucrainenilor din România, prof. Petru Nicuță, directorul Școlii Gimnaziale „Bogdan Vodă” din Rădăuți.

După urările de bun venit adresate înaltului oaspete de către prof. Petru Nicuță, directorul Școlii Gimnaziale „Bogdan Vodă” din Rădăuți, liceenii proveniți de la Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” și Colegiul Național „Andronic Motrescu”, precum și cei de la Colegiul Tehnic Rădăuți au prezentat oaspeților un scurt program artistic bilingv constând în recitări și cântece, iar elevii clasei a XI-a, Costil Pavel și Costil Ioan, autoacompaniați la vioară și tobă, au colindat românește și ucrainește.

Consulul general, domnul Vasyl Boieciko, a felicitat elevii pentru opțiunea lor de a continua studiul limbii materne ucrainene, a mulțumit conducerii Școlii Gimnaziale „Bog-

dan Vodă”, domnului prof. Petru Nicuță, pentru găzduirea elevilor și crearea condițiilor optime de studiu utilizând aparatura electronică aflată în patrimoniul școlii, a mulțumit doamnei profesoare Ștefan Georgeta pentru strădania în instruirea elevilor și statornicia relațiilor de colaborare cu elevii și părinții acestora.

La finalul întâlnirii elevii au primit din partea consulului general cadouri constând în dulciuri și cărți. De asemenea, în preajma Nașterii Domnului și a Anului Nou, Uniunea Ucrainenilor din România, reprezentată prin domnul prof. Ioan Bodnar, a oferit pachete cu dulciuri.

*Alexandra CEGA,
elevă în clasa a X-a B,
Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi”*

Boboteaza pe stil vechi la Izvoarele Sucevei

19 ianuarie. Zi în care creștinii ortodocși pe stil vechi din comună au participat, în număr mare, la slujbele de sfințire a apei (agheasma mare) în bisericile așezării. Mă voi referi, în rândurile ce urmează, la ceremonia religioasă din satul Izvoarele Sucevei unde în locașul de cult cu hrumul Sf. proroc Ilie Tesviteanul a participat un sobor de preoți (pr. nostru paroh Valentin Ardelean, pr. Alexandru Horga din satul Breaza de Sus și protosinghel Teofil Popescu de la mănăstirea „Schimbarea la față” localitatea Petreștii de Sus (județul Cluj-Napoca).

După o noapte cu ninsoare blândă sfidând parcă frigul Bobotezei pe terenul familiei mele destinat de câțiva ani, prin voia Domnului, ca loc unde se adună enoriașii pentru slujba de Bobotează, teren situat chiar în lunca Sucevei, într-un cadru natural deosebit de pitoresc, încă din zori, consilierii bisericești Alexa Macoveiciuc, Vasile Zaiț împreună cu alți

bărbați viguroși au modelat crucea de gheață pe care au instalat-o în apropierea malului apei, o cruce mai semeță decât în anii anteriori. Apoi, cam în jurul amiezii, după oficierea slujbei din biserică, s-a format un convoi impresionant de oameni care într-o anumită ordine s-a îndreptat pe o distanță de circa 700 m, spre Crucea de gheață.

Călăreții, elevi ai școlii satului, în frumoase costume naționale pe renumiții cai huțuli, cu ciucuri roșii la urechi, au format fruntea alaiului. Le-au urmat creștinii cu icoana Sf. Ioan Botezătorul în față, urmați de purtători a trei cruci și patru prapuri și de preoți. Șirul participanților la ceremonie s-a încheiat cu enoriașii de la mic la mare. După sfințirea apei, preotul paroh a stropit cu agheasmă mulțimea și apa Sucevei din acel loc. Fiecare și-a luat pentru folosul personal și al familiei, în recipiente diverse, apa sfințită. În final, s-au stropit cu agheasmă călăreții și caii.

De reținut frumusețea datinii în plină natură însă mai cu seamă cuvintele din predica preotului Alexandru Horga, și anume „Să ținem la apa sfințită ca și la Lumina sfântă de la Ierusalim folosind-o la necaz, dar și ori de câte ori cugetul ne-o cere”.

Decebal Alexandru SEUL

OMAGIEREA LUCEAFĂRULUI POEZIEI ROMÂNEȘTI

La sediul UUR – filiala Suceava

Cu prilejul aniversării a 163 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu, Uniunea Ucrainenilor din România (UUR) – filiala Suceava a organizat sâmbătă, la sediul său din municipiul Suceava, o manifestare omagială cu genericul "Eminescu în spațiul bucovinean".

Manifestarea omagială, care a reunit reprezentanți și membri ai comunității etnice ucrainene locale și invitați din rândul intelectualității sucevene, a cuprins o sesiune de

comunicări despre viața și opera lui Mihai Eminescu, un scurt program artistic și vernisajul unei expoziții de medalistică.

Dacă despre viața și activitatea literară și publicistică a Luceafărului poeziei românești au vorbit poetul Ion Cozmei, prof. Roman Istrati și scriitorul Mihai Sultana Vicol, momentul artistic, în cadrul căruia au fost prezentate cântece pe versurile lui Mihai Eminescu și Grigore Vieru, a fost susținut de Grupul "Soacrele", acompaniat instrumental și coordonat de prof. Gheorghică Sericiuc.

Expoziția de medalistică, etalată în vitrinele de pe holul sediului UUR – filiala Suceava, a fost realizată cu 25 de piese cu tematică eminesciană din colecția prof. Dan Lohănel, directorul Liceului Particular Nr. 1 Suceava.

Manifestarea a constituit, totodată, un prilej pentru a i se aduce un omagiu, la momentul marcării a 77 de ani de la naștere, scriitorului și primului președinte al UUR, deputatul Ștefan Tcaciuc (13 ianuarie 1936 – 27 iulie 2005), reprezentant în Parlamentul României al minorității ucrainene în mai multe mandate. Preotul Mihai Cobziuc a ținut o slujbă de pomenire, iar cei prezenți au comemorat clipe petrecute împreună.

Tiberiu COSOVAN

Se înțelege că printre participanți s-au aflat și o parte dintre cei care au scris despre Mihai Eminescu, cum ar fi profesorul scriitor Ioan Țicalo. Domnia sa a donat Școlii de Centru din Șerbăuți și directorului coordonator dna prof.

Silvia Boiciuc, câte un exemplar din ultima sa carte: „Dor... în concepția lui Mihai Eminescu“.

Cum era și firesc, un grup de elevi de la Școala din Șerbăuți și Călinești-Cuparencu, a prezentat un frumos program artistic.

Recitări din lirica eminesciană, cântece pe versuri eminesciene.

Programul a fost pregătit de profesoarele Roxana Dragomir (Șerbăuți) și Lavinia Costiuc (Călinești-Cuparencu).

Kolea KURELIUK

La Călinești-Cuparencu

A intrat deja în tradiție ca de ziua de naștere a poetului național Mihai Eminescu, în localitatea Călinești-Cuparencu, locul de naștere al tatălui poetului, Gheorghe Eminovici, să se organizeze festivități dedicate Luceafărului poeziei românești.

Sărbătorirea a început cu depunerea de coroane la bustul poetului, aflat în fața casei memoriale „Mihai Eminescu“. Au participat oameni de cultură, elevi, locuitori etc. Poetul Ion Cozmei a vorbit despre poetul nepereche.

Apoi, activitatea s-a mutat la Școala cu clasele I-VIII din localitate.

Moderatorii manifestării au fost poeții Ion Cozmei și Carmen Veronica Steiciuc, fiii satu-

lui, urmașii lui Eminescu pe linia paternă.

Dintre cei care au vorbit despre Mihai Eminescu, s-a aflat și acad. Alexandrina Cernov din Cernăuți.

Poetul Ion Cozmei a prezentat un amplu material, legat de istoria școlii centenare din Călinești-Cuparencu, insistând asupra denumirii școlii de „Gheorghe Eminovici“, tatăl poetului.

Di prof. Gheorghe Lazăr, inspector general la IȘJ Suceava, prezent la manifestare, a promis întregul sprijin.

Di prof. Vichentie Nicolaiciuc a sugerat ca la 15 iunie 2013, când școlii din localitate i se va acorda numele de „Gheorghe Eminovici“, participanților să li se înmâneze câte un exemplar din istoricul școlii din Călinești-Cuparencu, autor Ion Cozmei.

FESTIVALUL LITERAR NAȚIONAL

"MIHAI EMINESCU",

ediția a XXII-a

Ca membru al Societății Scriitorilor Bucovineni și ca participant la festivalul mai sus menționat, am trăit timp de două zile ore de desfășurare sufletească încărcate de vers eminescian, împreună cu sute de participanți, în zilele de 13 și 14 ianuarie anul curent, cu prilejul omagierii celor 163 de ani de la nașterea unicului Mihai Eminescu.

Festivalul a fost organizat de Consiliul Județean Suceava, prin Centrul Cultural Bucovina și Societatea Scriitorilor Bucovineni, în colaborare cu Biblioteca Bucovinei "I. G. Sbiera", Colegiul Național "Petru Mușat" din Suceava, Primăria comunei Șerbăuți și Mănăstirea Putna.

În afară de iubitorii versului eminescian, au fost invitați la această ediție a festivalului eminescologii: Adrian Dinu Rachieru – Timișoara, Theodor Codreanu – Huși, Cornel Munteanu – Baia Mare, Lucia Olaru-Nenati – Botoșani, Ștefan Munteanu – Bacău, Liviu Papuc – Iași, precum și cernăuțenii: acad. Alexandrina Cernov, acad. Vasile Tărățeanu, Simion Gociu și Ilie Luceac.

Festivalul a început la 13 ianuarie a.c., la Colegiul "Petru Mușat" printr-o manifestare desfășurată sub genericul "Omagiu lui Mihai Eminescu".

El a debutat cu un moment artistic: un grup de elevi ai colegiului a recitat și a cântat din și despre Eminescu, apoi cvartetul "Amadeus" a interpretat câteva lieduri și romanțe pe versurile lui Eminescu.

A urmat lansarea unor cărți de exegeză eminesciană, cărți apărute în anul precedent, 2012, care au fost nominalizate pentru marele premiu Mihai Eminescu.

Astfel, pentru cartea "Eminescu. Polimorfismul operei" de Cornel Munteanu a prezentat laudatio prof. univ. dr. Sabina Fănarui; pentru cartea "Dicționarul

enciclopedic Mihai Eminescu" de Mihai Cimpoi a prezentat laudatio Lucia Olaru Nenati, pentru cartea "Dor... în concepția lui Mihai Eminescu" de Ioan Țicalo a prezentat laudatio Nicolae Cărlan; pentru cartea "Despărțirea de Eminescu?" de Adrian Dinu Rachieru a prezentat laudatio Alexandru Vintilă.

Juriul acestei ediții a festivalului a fost format din: Nicolae Georgescu, Adrian Dinu Rachieru, Theodor Codreanu, Ion Cozmei și Carmen Veronica Steiciuc.

Carmen Veronica Steiciuc a prezentat laudatio pentru premiul acad. Eugen Simion cu Premiul "Mihai Eminescu – Opera Omnia" în cadrul acestui festival. Acest Marele Premiu a fost sponsorizat de prof. Dan Lohănel, directorul Liceului Particular nr. 1 din Suceava care oferă în fiecare an de 15 ianuarie asemenea premiu. După aprobarea tuturor participanților concretizată prin aplauze, Eugen Simion a fost contactat telefonic. Aflat la îmbarcare în avionul care îl ducea de la Paris la București, domnia sa i-a mulțumit călduros sponsorului, apreciind efortul organizatorilor festivalului și spunând că "sucevenii s-au dovedit a fi foarte apropiați sufletește de Mihai Eminescu".

Au urmat scurte alocuțiuni despre Eminescu și opera sa rostite de prof. univ. dr. Ștefan Munteanu, prof. dr. Liviu Papuc, poetul și acad. Alexandrina Cernov, iar Ion Cozmei a recitat propria poezie "La Eminescu", tipărită în revista "Bucovina literară" nr. 11-12, 2012.

În dimineața zilei de 14 ianuarie a.c., toți participanții au asistat la depunerea coroanelor și jerbelor de flori la bustul lui Mihai Eminescu din centrul Sucevei, unde s-au rostit și scurte alocuțiuni omagiale.

Apoi, cu autocarul, s-au deplasat la baștina paternă a lui Eminescu – Călinești-Cuparencu. În fața casei părintești a lui Gheorghe Eminovici, tatăl lui Mihai, este așezat bustul lui Mihai Eminescu. Și aici s-au

depus coroane de flori de către participanți, iar elevii viitoarei Școli "Gheorghe Eminovici" au depus jerbe de flori.

Poetul Ion Cozmei, originar din acest sat și descendent din familia Eminovici, a rezumat istoricul acestei familii. La școală, alte manifestări de profundă trăire eminesciană au fost provocate de elevii și eminescologii, toate moderate de omul locului I. Cozmei.

La amiază, întregul grup de participanți și mulți alții sosiți la Putna au asistat, în incinta bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Mănăstirea Putna la slujba de pomenire a poetului Mihai Eminescu care, la 15 august 1871, i-a adunat pe toți patrioții români să-l omagieze pe Ștefan cel Mare, la mormântul său. Slujba de pomenire a fost oficiată de un sobor de preoți și monahi, condusă de arhimandritul Melchisedec Velnic, starețul mănăstirii care, în final, a ținut un cuvânt de învățătură pe tema cunoașterii și prețuirii operei eminesciene. La această slujbă și la cele ce au urmat se aflau și monahiile de la mănăstirea Voroneț, Gabriela și Elena Simionovici – membră în Comitetul de conducere al SSB.

La bustul poetului din curtea mănăstirii s-au depus coroane de flori, apoi, tot aici, grupul vocal din localitate condus de profesorul și scriitorul Mircea Aanei a recitat și a cântat din lirica eminesciană și din lirica despre Eminescu. Profesoara Gabriela Teșanu a cântat cu o voce inconfundabilă câteva doine culese de Eminescu în zona ei natală – Ilișești, iar Vasile Tănase a încântat publicul cu chitara și cu vocea sa baritonă, interpretând cântece baladești.

Aici, în mod solemn, în numele juriului, poeta Carmen Veronica Steiciuc – sufletul festivalului – a nominalizat Premiul de Excelență obținut pentru exegeză eminesciană de domnul Cornel Munteanu, iar Premiul Special al SSB de către domnul Ioan Țicalo.

Toți participanții s-au deplasat la cimitirul mănăstirii și s-au recules la mormântul eminescologului Zoe Dumitrescu-Buşulenga, devenită monahia Benedicta, evidențiind marele ei merit în cunoașterea profundă a creației eminesciene.

Această ediție a festivalului, ca și celelalte ediții, a demonstrat că iubirea de Eminescu se menține vie pe aceste meleaguri și va rămâne vie atâta timp, cât va dăinui acest popor.

Vichentie NICOLAICIUC

FILIALA IAȘI ÎNVIȚATA DE ONOARE LA „FESTIVALUL POEZIEI RUSE”

În perioada 25-29 octombrie 2012, Comunitatea Rușilor-Lipoveni din România în parteneriat cu Fundația "Russki mir" și Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Guvernului României, a organizat, la Iași, cea de a doua etapă a ediției a V-a a proiectului cultural-educational "Festivalul Poeziei Ruse".

Cea de a V-a ediție a "Festivalului Poeziei Ruse" a marcat trei aniversări importante din cultura rusă (125 de ani de la nașterea poetului rus pentru copii Samuil Marșak (1887-1964), 130 de ani de la nașterea scriitorilor pentru copii Kornei Ciukovski (1882-1969) și, respectiv, Boris Jitkov (1882-1938).

Festivalul s-a desfășurat la Casa de Cultură a municipiului Iași "Mihai Ursachi" (lângă Parcul Copou), fiind un proiect național structurat pe patru module:

- 1) Interpretare de poezie (autori: Samuil Marșak și Kornei Ciukovski);
- 2) Creație proprie – proză scurtă;
- 3) Creație proprie – poezie;
- 4) Dramatizare sau montaj literar (după creațiile lui Samuil Marșak, Kornei Ciukovski și Boris Jitkov).

Deschiderea oficială a Festivalului Poeziei Ruse a avut loc la 26 octombrie 2012, începând cu ora

10.00, la Casa de Cultură a municipiului Iași "Mihai Ursachi".

Participanții la Festivalul Poeziei Ruse au fost elevii laureați la competițiile școlare la limba rusă maternă și la prima ediție a festivalului, elevii care studiază în unitățile de învățământ din județele Brăila, Iași, Suceava, Constanța, Botoșani, Ialomița, Neamț, Tulcea și din București. Proiectul CRLR încurajează elevii prin deschiderea de noi orizonturi către cunoașterea marii culturi ruse ca parte integrantă a culturii universale.

La acțiune, din partea filialei Iași a UUR, a participat dl Macovei Timofte, secretarul filialei, care s-a întâlnit cu cadre didactice care predau limba și literatura rusă maternă din toate județele în care se predă limba rusă maternă.

Din discuțiile purtate a rezultat pregnant necesitatea unei mai strânse colaborări între minorități la nivelul județului, sens în care ar fi bine să se încheie protocoale de colaborare și să se întocmească planuri de acțiune anuale comune, propunere ridicată de către filiala noastră și acceptată de partenerii de discuție.

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași a UUR

ZIUA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE SĂRBĂTORITĂ LA COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” DIN SUCEAVA

18 DECEMBRIE 2012

Aula Colegiului Național "Mihai Eminescu" din Suceava s-a îmbrăcat în haine de sărbătoare de Ziua Minorităților Naționale – 18 decembrie 2012. O sărbătoare care a reunit în jurul ei oaspeți de seamă ai județului Suceava, precum și elevi ce studiază în cadrul acestui colegiu două limbi materne – ucraineană și germană și nu în ultimul rând ansamblul ucrainean „Kozaciok” din Bălcăuți, îndrumat de inimosul profesor Petru Șoiman. Printre invitați s-au regăsit Vasyl Boieciko, consul general al Ucrainei la Suceava; Vladimir Hapenciuc, consilier superior în cadrul Departamentului pentru Relații Interetnice; Lucia Mihoc, inspector pentru limba maternă ucraineană I.S.J. Suceava; Gabriela Șutac, reprezentant al Direcției de Cultură, Culte și Patrimoniu Suceava; Vasile Ursache, primar, comuna Bălcăuți; pr. Mihai Maghiar, parohia ortodoxă ucraineană,

Suceava; Bogdan Popescu, reprezentant al Societății "Intercoolt", Suceava; prof. Renato Tronciu, director al Colegiului Național "Mihai Eminescu", Suceava; prof. Gabriela Cazac, director adjunct al Colegiului Național "Mihai Eminescu", Suceava; ing. Boreslaw Petrașuc, reprezentant al părinților.

Evenimentul se înscrie într-un proiect educațional derulat între elevii Colegiului Național "Mihai Eminescu" din Suceava și elevii Școlii Gimnaziale din Bălcăuți. Coordonatorii proiectului sunt profesori de la cele două școli care au reușit să implice elevii într-o reală comunicare interetnică, mai ales pe plan artistic – teatru, dans, cântec, recitare, vizionare etc. Doamna prof. Căruntu Maria, inspectorul pentru limba maternă ucraineană, prof. Lucia Mihoc de la Colegiul Național "Mihai Eminescu" și prof. Petru Șoiman de la Școala Gimnazială din Bălcăuți au îndrumat elevii astfel, încât acțiunea să aibă succes deplin. Cei de la Bălcăuți au deschis activitatea cu un concert de colinde în limba ucraineană după care a urmat "replica" elevilor clasei a V-a A de la Colegiul Național "Mihai Eminescu" cu o frumoasă piesă de teatru "Moș Crăciun pleacă la drum", poezii și cântece tematice, precum și colinde interpretate de grupul vocal „Vyșyvka”, îndrumat de prof. Lucia Mihoc.

Cei doi moderatori ai acțiunii – prof. Maria Căruntu și prof. Petru Șoiman – au îmbinat momentele de spectacol și joc interetnic cu alocuțiunile invitaților. Doamna prof. Căruntu Maria a

mărturisit: "Sperăm să ne umplem astăzi – 18 decembrie 2012, de Ziua Minorităților Naționale – sufletele cu o manifestare culturală ale cărei mize ar putea fi conturate în următoarele ținte: dezvoltarea unui dialog intercultural și motivarea elevilor pentru o comunicare profundă și pe viitor". Ca o prelungire a gândurilor doamnei profesoare, domnul Șoiman, instructorul ansamblului „Kozaciok”, și-a exprimat bucuria de a se afla cu elevii lui la un colegiu de prestigiu din județ, cărora le-a recomandat să-și continue studiile liceale în acest loc minunat, mai ales că vor avea posibilitatea să continue studiul limbii materne ucrainene. Ba chiar și-a arătat disponibilitatea de a coordona și în cadrul acestui colegiu un ansamblu artistic de dans ucrainean.

În cuvântul de întâmpinare a celor prezenți, doamna prof. Gabriela Cazac, director adjunct al Colegiului "Mihai Eminescu" Suceava, a rostit: "Pentru noi este o onoare să vă aflați în această zi alături de noi și de copiii dumneavoastră. Nu este prima întâlnire cu elevii de alte minorități, iar noi ne bucurăm că școala noastră este un spațiu al interculturalității, dovadă fiind și întâlnirea de astăzi. Prin grija doamnei inspector Lucia Mihoc am avut contact direct cu Consutul General al Ucrainei la Suceava, care a participat în decursul anilor la mai multe manifestări desfășurate în cadrul școlii noastre. Vă urez sărbători cu bine alături de familiile voastre și succes în activitatea de astăzi!"

Domnul primar Vasile Ursache a evidențiat importanța Zilei Minorităților Naționale în viața comunității pe care o păstorește și de care este foarte mândru pentru că elevii ucraineni din Bălcăuți se afirmă an de an la olimpiadele naționale,

la concursurile școlare și la manifestările culturale județene, naționale și internaționale, iar ansamblul „Kozaciok” a adus foarte multe premii și diplome la nivel național și internațional. De asemenea, domnul primar a subliniat că "în lumea de astăzi avem nevoie de respect reciproc și armonie", iar în final a urat tuturor celor prezenți „La mulți ani!” și sărbători frumoase!

Domnul director al colegiului, prof. Renato Tronciu a mărturisit: "Am asistat astăzi la momente de prietenie emoționante, frumoase, pe care le vom ține minte și noi, dar mai ales elevii. S-au deschis porțile unei întâlniri interetnice între cele două școli. Remarc profesionalismul ansamblului „Kozaciok”, care m-a impresionat și în cadrul

altor manifestări culturale. De aceea, îi invit pe toți copiii acestui ansamblu la „Zilele școlii noastre”, pe 15 ianuarie 2013, la Iulius Mall Suceava. Vreau să mulțumesc domnului consul general al Ucrainei la Suceava pentru colaborare, pentru cadourile oferite de Moș Crăciun elevilor colegiului nostru și pentru faptul că răspunde cu plăcere oricărei invitații pe care o adresăm Excelenței Sale. Mulțumesc, de asemenea, doamnei inspector Lucia Mihoc pentru activitățile frumoase pe care le derulează în cadrul școlii noastre, pentru rezultatele deosebite pe care le are cu elevii la olimpiade și concursuri și o felicit pentru evoluția grupului vocal „Vyșyvka”, pe care îl îndrumă, atât la Balul bobocilor, cât și cu alte ocazii, ca cea de azi".

La final, a sosit momentul recompensei. Înainte de a oferi cadourile, domnul Vasyl Boieciko, consul general al Ucrainei la Suceava și-a exprimat admirația față de evoluția elevilor de la cele două școli, i-a felicitat atât pe ei, cât și pe profesori și părinți, le-a mulțumit pentru cuvintele frumoase și a precizat că și românii din regiunea Cernăuți sărbătoresc Ziua Minorităților Naționale. Cadourile au fost oferite tuturor elevilor, precizându-se că acestea au fost trimise de către sponsori din regiunea Cernăuți. Elevii au fost încântați și au mulțumit cu respect.

De asemenea, s-au oferit cadouri și din partea Uniunii Ucrainenilor din România, precum și a

părinților care au participat cu interes la această manifestare. Toți cei prezenți au fost invitați la o masă binemeritată.

*prof. Lucia MIHOC,
prim-vicepreședinte al UUR – filiala Suceava*

ZIUA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE SĂRBĂTORITĂ LA NIVEL ÎNALT LA IAȘI

În ziua de 18 decembrie 2012, sub egida instituției prefectului și a Primăriei Iași, la Ateneul Tătărași a fost organizat un spectacol cultural interesant la care intrarea a fost gratuită. La acțiune au participat reprezentanți de la Asociația Culturală Dionysos,

Comunitatea Arabă Iași, Comunitatea Armeană din Iași, Comunitatea Elenă din Iași, Comunitatea Evreilor din Iași, Comunitatea Italiană din România, Comunitatea Rușilor-Lipoveni din Iași, Asociația Romilor Ursari, Asociația de Dezvoltare Comunitară "Amaroilo", Forumul Democrat German, Uniunea Ucrainenilor din România

Spectacolul și-a propus să promoveze și să perpetueze bunele relații interetnice prin intermediul culturii, privite ca un liant între tineretul minorităților naționale din Iași și tineretul românesc, între minorități și majoritatea românească.

Asociațiile neguvernamentale și Prefectura Județului Iași prin organizarea acestui eveniment au dorit să dovedească rolul lor de parteneri activi în direcția dialogului și cooperării între etnii.

Pe parcursul desfășurării spectacolului s-au pus în valoare tradițiile, cultura și limba minorităților naționale din România.

A fost un eveniment cultural important nu numai pe planul culturii, dar și al promovării unor relații amabile interetnice întrucât: promovează spiritul cultural și limba comunităților etnice; se adresează publicului larg, indiferent de originea sa etnică; acoperă o zonă culturală cu prezență activă în viața Iașului; permite integrarea în lumea culturală europeană; pune în valoare moștenirea culturală și spirituală a minorităților participante; motivează oamenii de cultură pentru a contribui la formarea unei conștiințe europene, atât de

necesare pentru promovarea valorilor și identității etnice într-o Europă unită.

Manifestarea a fost deschisă de o scurtă alocuțiune prezentată de către prefectul județului Iași, dl Romeo Olteanu, care a subliniat reluarea bunelor tradiții existente anterior între minoritățile naționale reprezentative din Iași, prin organizarea unor manifestări comune. De asemenea, domnia sa a evidențiat buna conlucrare existentă între minoritățile etnice din Iași în beneficiul cetățenilor români și al societății române și, nu în ultimul rând, o bună conlucrare între minorități

și organele locale județene și orășenești din Iași. Acest festival a fost organizat ca o manifestare în spiritul bunei conviețuiri, al toleranței interetnice în spațiul ieșean, un dialog cultural interesant bine primit de publicul spectator. Astfel de acțiuni constituie un bun prilej de evidențiere a unor noi direcții și domenii de colaborare interetnică și interculturală, de stimulare a interesului cetățenilor din Iași pentru cunoașterea va-

lorilor culturale și spirituale ale minorităților din Iași.

Programul propriu-zis a fost deschis de Asociația Romilor Ursari, care a fost reprezentată de formația "Zece prăjini" și care a oferit un pot-puriu de melodii

specifice etniei rrome. A urmat în program momentul mult așteptat al Filialei Iași a UUR (singura fi-

lială, care s-a prezentat la acest festival cu două formații artistice: ansamblul de dansuri "Veselka" și, respectiv, grupul vocal-instrumental "Bukovynka". Ansamblul de dansuri "Veselka" a prezentat un scurt program de dansuri populare ucrainene (din cauza timpului scurt impus de organizatori), care a fost primit cu

furtunoase și îndelungi aplauze din partea unui public destul de numeros (după aprecierea organizatorilor circa 250 de spectatori, fără a se lua în calcul și participanții la festival) Grupul vocal "Bukovynka" a prezentat două colinde ucrainene și o urare de "La mulți ani!", aplaudate și apreciate de cei prezenți, având în vedere că aceasta era singura acțiune premergătoare sărbătorilor de iarnă.

Din discuțiile purtate cu dl prefect Romeo Olteanu și cu organizatorii festivalului a rezultat ca necesitate materializarea programelor comune ale minorităților din Iași prin documente, care să fie semnate de către președinții filialelor minorităților din Iași. În acest sens filiala Iași a propus alegerea unui Comitet de coordonare a minorităților pe plan local și încheierea unui protocol de colaborare între filialele minorităților din Iași și, respectiv, a unui acord de colaborare între Comitetul de coordonare a activităților minorităților cu organele locale, instituțiile și asociațiile interesate în promovarea unității în diversitate, propunere acceptată de către cei interesați. Totodată, s-a convenit ca la Protocolul de colaborare să se anexeze și un program comun de acțiuni pentru anul 2013, care va fi elaborat în cursul lunii ianuarie 2013.

Apreciem că prin participarea la acest eveniment s-a făcut încă un pas mare în promovarea tradițiilor și a culturii ucrainene pe plan local și astfel de momente nu trebuie ratate nici în viitor.

Comitetul filialei aduce mulțumiri conducătorilor celor două formații care au reprezentat filiala Iași la acest festival respectiv trei profesoare Rodica Fălișteanu și domnului profesor Ilie Gorovei, ambii de

la Colegiul Național de Artă "Octav Băncilă" din Iași și membrilor celor două formații, urmând să facem

demersurile necesare pentru ca acum, la sfârșit de an, să fie recompensați de UUR pentru efortul depus de-a lungul întregului an 2012.

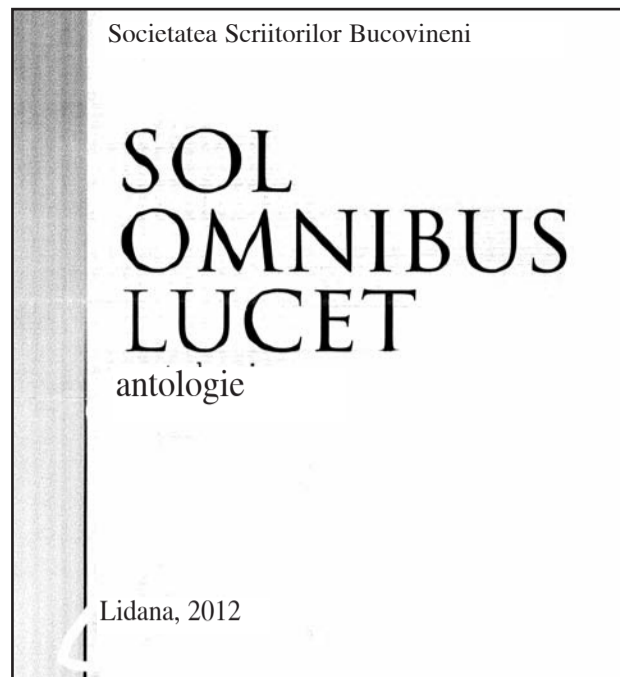
Hrihorciuc VICTOR,
președintele filialei Iași a UUR

La 2 octombrie a.c., domnul Ștefan-Alexandru Băișanu, vicepreședintele Consiliului Județean Suceava (prof. univ. dr. la Universitatea „Ștefan cel Mare“ din Suceava) i-a invitat pe scriitorii suceveni, muzicologii și artiștii plastici la întâlnirea colocvială, la Suceava. Timp de aproape trei ore, s-au purtat discuții punctuale și deschise privind revigorarea culturală suceveană în perioada imediat următoare. S-a propus înființarea filialei din Suceava a Uniunii Scriitorilor, impulsivitatea activității Societății Scriitorilor Bucovineni, repartizarea unui sediu pentru SSB și pentru filiala Suceava a Uniunii Artiștilor Plastici, dotarea unui număr de artiști plastici cu ateliere, înființarea unui teatru profesionist (a existat 2-3 ani o secție de teatru sub egida celui de la Iași, până în 1989), înființarea unei galerii de artă corespunzătoare etc. Dl Băișanu, în calitatea sa de vicepreședinte care răspunde la nivelul județului de problemele de învățământ, cultură și artă, și-a luat răspunderea de a se întâlni periodic cu creatorii pe genuri de artă – scriitori, muzicologi și artiști plastici separat și a promis că ușa lui va fi mereu deschisă pentru orice doleanță a tuturor creatorilor. De asemenea, Consiliul Județean, cu toată criza care persistă, de acum încolo va sprijini financiar manifestări culturale de amploare. Chiar a propus ca de Ziua Bucovinei, la 28 noiembrie, să se lanseze, cu sprijinul financiar al Consiliului, o antologie a literaturii bucovinene de azi. Pentru aceasta, a cerut tuturor scriitorilor bucovineni să-și întocmească urgent repere bibliografice pentru fiecare și, împreună cu un număr de poezii semnificative, povestiri, articole sau studii de istorie literară sau critică literară etc., să transpună pe CD și să-l trimită doamnei Veronica Steiciuc, președinta Societății Scriitorilor Bucovineni. A urmat o agapă la care au fost toți invitații. Acolo, fiecărui creator participant, vicepreședintele județului, împreună cu președinții

filialelor uniunilor scriitorilor, compozitorilor sau artiștilor plastici au oferit câte o diplomă de merit pentru „contribuții prestigioase la revigorarea culturală și spirituală a Bucovinei“.

Tuturor participanților, erau în număr mare, această întâlnire de suflet li s-a părut „ieșită din comun“, deoarece așa ceva nu s-a mai organizat de zeci și zeci de ani. Aceasta și-a exprimat chiar majoritatea vorbitorilor, în mod deschis. A fost ceva inedit și se temeau că a fost prima și ultima asemenea manifestare. Dar, la 23 noiembrie a.c., ne-am trezit cu încă o surpriză, tot plăcută, ca o continuare a celei din 2 octombrie.

Miercuri, 28 noiembrie, de Ziua Bucovinei la orele 15, în sala „Ștefan cel Mare“ a Consiliului Județean Suceava, a fost lansată antologia literaturii bucovinene, sub egida Societății Scriitorilor Bucovineni, cu titlul inedit, latinesc și simbolic „Sol omnibus lucet“ („Soarele strălucește pentru toți“). Într-adevăr, Ștefan-Alexandru Băișanu s-a ținut de cuvânt. Într-o perioadă foarte scurtă, de nici două luni, a ieșit de sub tipar o mândrie de carte de mare valoare și grea, la propriu și la figurat, cuprinzând între copertile ei 95 de creatori suceveni între-ale cuvântului și verbului românesc – poeți, prozatori, istorici și critici literari, autori de studii filologice, de folclor etc. Fiecare autor își prezintă fișa biobibliografică. E o adevărată enciclopedie bucovineană de astăzi, vie, dinamică, în plină evoluție din care și prin care se vede că și în Bucovina toată, istorică, din nord și din sud, nasc, trăiesc, creează și se creează valori literare demne de secolul al XXI-lea, cu nimic mai prejos față de literatura Bucovinei interbelice sau de cea din alte zone ale României. S-au adus mulțumiri sincere și alese doamnelor Carmen-Veronica Steiciuc și Alisei Niculică pentru munca lor scurtă, dar titanică de redactare și tehnoredactare, iar domnului Ștefan-Alexandru Băișanu

pentru inițiativă, îndrumare și sponsorizare, mai ales. Este pentru prima oară în istoria acestui ținut Bucovina, când apare așa o carte de căpătâi în care se oglindește potența, capacitatea, puterea spirituală a oamenilor locului. Ea, antologia, va rămâne în istoria acestui legendar ținut. Având aproape 700 de pagini, cu hârtie velină, de la lansare a provocat entuziasm, curiozitate și interesul tuturor bucovinenilor și nu numai. Dar oare cine va avea curajul să o mai editeze. Sincere mulțumiri tuturor autorilor din interiorul ei, care împreună au pus o cărămidă mare la edificiul spiritual, sufletesc al Bucovinei! Vă felicit din inimă! – a spus în încheierea lansării ei, domnul Băișanu!

Noi am adăuga: „Multe și profunde mulțumiri, domnule Ștefan-Alexandru Băișanu, pentru sponsorizare!“

Vichentie NICOLAICIUC

Note de lector

Zilele acestea, la începutul anului 2013, a apărut de sub tipar, în regie proprie și în condiții grafice de excepție, o carte masivă cu titlul de mai sus, de circa 400 de pagini, însumând 67 de basme, povești și legende populare preluate de la 37 de popoare ale lumii.

Jumătate din numărul lor sunt traduse în limba română, altă jumătate sunt preluate într-o limbă românească adecvată evoluției limbii române de azi.

Autorul cărții este doamna Olga Andrici cunoscută cititorilor noștri prin cărțile anterioare "Roxolana" și "Domnița Ruxandra și Timuș".

Basmele ne-au legănat copilăria și ne-au creat posibilitatea să ne imaginăm o lume de eroi, buni sau răi și în care binele învinge întotdeauna răul.

Basmele ne-au educat caracterul: curajul, dreptatea, iubirea, omenescul etc. Nu există om care în copilărie să nu fi ascultat basme.

Fiecare popor are basmele, poveștile și legendele lui, în funcție de specificul său sufletesc. Totuși, parcă popoarele slave, iar românii sub influența lor, ca vecini, au creat primii și cele mai multe basme. Chiar termenul **basme** provine din vechea slavă **basn** care înseamnă **născocire** sau **scornire**. Popoarele slave și, alături și sub influența lor, românii au născocit, au creat un număr impresionant de basme cu diferite subiecte, motive, existența acestor basme dovedind bogăția spiritualității acestora. Reiese că basmele și poveștile trebuie să trăiască, să viețuiască în orice casă, familie, mai ales acolo unde sunt copii.

Iată de ce apariția acestei cărți de basme

„BASME DIN PATRU ZĂRI” DE OLGA ANDRICI

este foarte necesară și salutară. Cartea conține câteva basme românești: "Floarea soarelui", "Fata din dafin" și legenda "Drumul Robilor" precum și unul până la câteva basme dintre cele mai valoroase din spiritualitatea multor altor popoare.

La alcătuirea prezentei antologii – cartea poate fi considerată și ca o antologie a basmelor lumii - autoarea a depus eforturi mari în trei direcții. Prima este selectarea lor. A doua - etapa cea mai grea - traducerea lor în limba română, într-o formă artistică deosebită, cu explicarea la subsol a unor cuvinte necunoscute. În traducere a fost ajutat de faptul că autoarea stăpânește foarte bine limbile română, ucraineană, rusă, engleză, franceză și spaniolă, având certificatul de traducător autorizat pentru ultimele cinci limbi. În afară de această înlesnire, autoarea are deja acumulată o vastă experiență în arta traducerii, efectuând anterior multe alte traduceri beletristice și științifice. A treia direcție a fost prelucrarea sau finalizarea limbii române la multe alte basme, fie românești sau străine, care au apărut în edițiile românești mai vechi, în jurul anului 1900. Limba în care au fost tipărite trebuia corectată, corelată cu limba română evoluată de astăzi. Deci era mai grea activitatea de corectare sau finalizare decât de traducere.

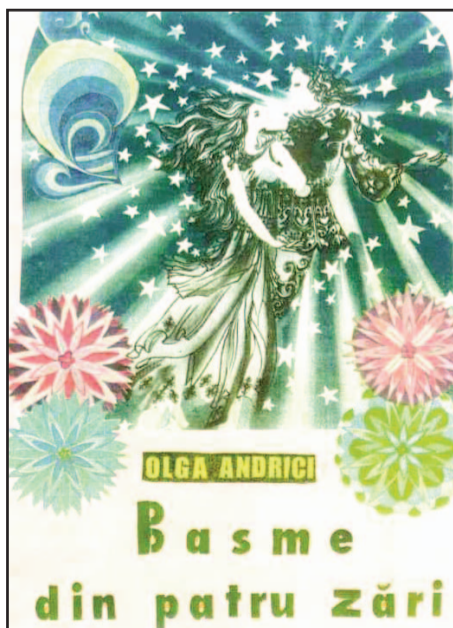
Cele 67 de basme au fost așezate în carte concentric și spiralat. Cartea începe cu basme românești și se termină tot cu un basm românesc, deci concentric. Forma spiralată a așezării basmelor este următoarea: estul Europei (basme ucrainene,

rusești) sudul (bulgărești, ungurești etc.), spre nord (poloneze, lituaniene, suedeze, norvegiene, irlandeze), vest (franceze, spaniole etc.), în afara Europei (turcești, israeliene, arabe etc.), apoi se trece în Asia (indiene, chineze, japoneze etc.) și la urmă - africane și americane.

Pentru fiecare basm sau poveste s-au folosit ilustrații sub formă de viniere care sugerează conținutul basmului, iar prezența numeroasă a acestora întărește plăcerea lecturii și ajută la o mai bună înțelegere de către cititori.

Cartea începe cu o scurtă și sugestivă prefață și se încheie cu o postfață remarcabilă semnată de profesoara de limba engleză Florina Mateias.

Copertile sunt foarte sugestive. Vom

comenta coperta a IV-a (coperta I fiind reproducă). În prim-plan este ilustrat portretul autoarei stând la masă, cu fața la cititori, având pe masă două cărți masive: una deschisă și alta închisă. Cea deschisă reprezintă manuscrisul cărții cu povești, cea închisă cartea deja tipărită cu povești. Autoarea ține mâna pe cea închisă care simbolizează bucuria muncii finalizate. Autoarei îi radiază fața de bucurie că opera sa – cartea cu povești- "ascunde" între coperti "bijuterii". Cartea închisă pare o cutie cu bijuterii. Și, într-adevăr, basmele, poveștile și legendele sunt "bijuteriile" unui popor. În planul doi este desenat un geam deschis prin care fâlfâie perdelele. Lumina și adierea vântului de afară primenește atmosfera și viața oamenilor din casă. Lumina și adierea vântului semnifică basmele și poveștile care primenesc, schimbă în bine, întrețin viața oamenilor.

Însăși autoarea strecoară sub această ilustrație trei fraze care definesc judecări clare privitoare la ce este basmul și ce rol joacă el în viața omului. "S-ar părea, că omenirea, la nașterea ei, a avut drept leagăn Pământul, deasupra stelele, iar la căpătâi...un basm! De atunci, basmul, izvor de apă vie, venit din adâncul înțelepciunii popoarelor, a rămas cel mai bun și cel mai statornic prieten al copilăriei. Universul magic al basmelor, irizat în culori de curcubeu, înmiresmat și melodios, este darul oferit de Divinitate spre a ne lumina mintea cu făclia cunoașterii lumii".

Cartea doamnei Olga Andrici va constitui pentru cititori, mici sau mari, un mijloc plăcut de a cunoaște basmele lumii.

Vichentie NICOLAICIUC

IOAN ȚICALO: "DOR... ÎN CONCEPȚIA LUI EMINESCU" ȘI NEMĂRGINIREA GENIULUI SĂU

Despre Eminescu, poetul național, evident, s-a scris cel mai mult, se scrie și, bineînțeles, se va scrie, cum e și normal, întrucât spiritul său tutelar, eminescianismul și dragostea nețârmurită a cititorilor de pretutindeni care gustă sau vor gusta din "parfumul crinului" său poetic – vorba marelui George Călinescu – vor genera reacții de atașament continuu față de Luceafărul poeziei românești, vor naște mai departe studii noi de eminescologie, care-i vor întregi portretul și-i vor lumina opera poetică pe fațete noi, poate nebănuite încă, dar, mai ales, vor continua să reliefeze acea unicitate și originalitate a sa, precum și frumusețe fără egal, ce stau la baza eminescianismului nemuritor, asaltat azi, în cadrul democrației noastre originale, de detractori neavizați care, în loc să vegheze asupra valorilor sacre ale culturii românești, încearcă să le demoleze de dragul înnoirilor pale ale prezentului reformist.

În aceste condiții bucovineanul Ioan Țicalo, scriitor, istoric și critic literar, un veritabil analist de atitudine, pășește cu dreptul în eminescologia contemporană cu două studii demne de luat în seamă: "Mihail Eminescu poetul neamului românesc", 2009 și "Dor... în concepția lui Eminescu", 2012. Prin acestea autorul dorește să întregească imaginea poetului față-n față cu opera sa poetică și cea de gazetar, căutând fervent să se apropie de miezul gândirii sale nemărginite sondând conceptele profunde ale credinței și creației, cuvântului și poeziei, ale iubirii și dorului, ale morții și ne-morții etc. Ca să apere vehement pretinsa perimare a sintagmei "Eminescu – poet național" lărgind-o, chiar ostentativ, în "poetul neamului românesc" cum atestă însuși titlul volumului anterior, Ioan Țicalo este convins "ab initio" de talia nepereche a marelui Eminescu în literatura română, conform ilustrelor păreri cunoscute tuturor – zicem noi – ale lui V. Alecsandri, Titu Maiorescu, G. Călinescu, Tudor Vianu, Vl. Streinu, Tudor Arghezi etc.

Dacă V. Alecsandri "regele poeziei" până la Eminescu (v. "Epigonii") închina al său apus în fața Luceafărului Eminescu, Titu Maiorescu plasa "veșmântul" întregii "cugetări românești" în sec. XX "sub auspiciile geniului său", Tudor Vianu îl considera cel mai potrivit "delegat" al românilor în "Pantheonul literaturii universale", atunci George Călinescu, se pare, nu exagera, când afirma că multe se vor schimba pe pământ "și-o stea se va vesteji pe cer" ca să apară din nou "un crin de tăria parfumurilor sale", iar noi, românii, urmașii iluștrilor predecesori, ne vom declara mândri de "aesthis-ul carpato-dunărean" (Vl. Streinu) reprezentat cu atâta strălucire în planul valorilor universale de către Mihail Eminescu.

Semnalăm la timpul potrivit că în primul studiu despre Eminescu, Ioan Țicalo revendică cu argumente ("Cuvânt lămuritor") revenirea la prenumele Mihail în loc de Mihai, conform actelor de stare civilă, fie a modului de prezentare al lui Eminescu însuși ca în cel de al doilea studiu să mai adauge "o lămurire" finală în susținerea ebraicului Mihail pentru conotațiile sale biblice, dar și cu argumente ce țin de vestitele ediții de la T. Maiorescu la I. Scurtu, sau chiar de pe placa mormântului său, ce poartă inscripția Mihail Eminescu. Fapt, care, după umila noastră părere, contravine inutil prenumelui deja consacrat de Iosif Vulcan sau Ion Creangă în scrisorile sale către "bădia Mihai", alături de același apelativ al contemporanilor săi, precum și al urmașilor-urmașilor lor azi în literatură și pretutindeni.

În studiul de față "Dor... în concepția lui Eminescu" Ioan Țicalo abordează conceptul dorului în folclorul românesc și-n lirica populară (prima parte), dorul la Mihail Eminescu (partea a doua) și Mihail Eminescu și dorul de libertate (partea a treia) oferind cititorului român o privire unitară asupra operei eminesciene, pornind de la izvoarele literaturii populare, ale textelor sale poetice și-n proză, ale textelor gazetărești, expresie a dorului-dor de integrare mioritică în întregul cosmic, căci "Întreaga operă a lui Eminescu e un fluviu purtându-i nostalgia către ținutul sfințeniei" (v. "De la șocul morții la dorul de moarte" p. 133), afirmă autorul, care demonstrează că poezia lui M. Eminescu este o expresie a dorului așteptării, a dorului purificator, ce-l cheamă pe om în permanență spre slava cerului, către Dumnezeire, conform concepției populare românești izvorâte din însăși esența ortodoxiei. Avem de a face, în cazul cărții de față, cu o primă abordare a personalității eminesciene și în perspectivă religioasă, creștin-ortodoxă, cu argumente din interiorul operei sale, dublate de mărturii ale marilor eminescologi și oameni de cultură ce-i îndreptătesc demersul critic și istorico-literar. Un geniu trăiește într-o continuă căutare a esenței lumii, iar M. Eminescu era stăpânit în permanență de dorul nemărginirii, acesta constituind "aspirația cea mai adâncă a esteticii eminesciene" (v. Rosa del Conte, după I. Țicalo "Dor... în concepția lui Eminescu" p. 122). Filosoful creștin Petre Țuțea atrage atenția că "Metafizic omul poate căuta, religios – primește" (Ibidem, p.123), adevăr de care nu era străin M. Eminescu (vezi poezia "O, înțelepciune, ai aripi de ceară!" sau "Memento mori").

În "Memento mori" Doru Scărlătescu (v. "Eminescu și religia în contextul receptării critice", Iași, 2000) remarcă "o adevărată culme a gândirii eminesciene

pe tema divinității" în care poetul se simte "Îmbătat de-un cântec vecinic, îndrăgit de-o sfântă rază" (Ibidem, p.123).

Printre alte simboluri eminesciene, credem că în studiul de față Ioan Țicalo indică cheia de boltă a operei eminesciene constituită pe fundamentul cel mai înălțător al sufletului românesc – conceptul de dor, un cod – minune de gândire poetică, de lectură și interpretare a textelor sale poetice nemuritoare.

Nu întâmplător autorul în primul capitol "Dorul – fundamentul sufletului românesc" apelează la dicționare și Biblie, la folclor și lirică populară, ca să constate că, de fapt, lexicologia noastră nu conține o definiție completă a "Vocabulei magice" Dor, intraductibile în alte limbi, căci definițiile oferite scapă "Sfânta năzuință a omului însetat de veșnicie, pe care o numim dor, cu semnificația, în acest caz, a unei goliri permanente a eului nostru pentru a-i face loc prezenței lui Dumnezeu" (v. Dor, rădăcină și sens, p. 8). Lacuna se explică prin copieri de definiții de la un dicționar la altul, prin necorelarea lor cu limba vorbită și scrisă, cum o făcea B.P. Hasdeu, sau cum procedează I. Țicalo explorând texte sacre sau populare concluzionând dezolat prin părerea lui Alecu Russo că "dorul este al doilea suflet ce au dat Dumnezeu românului" (v. p. 11, cf. Alecu Russo, Scrieri alese, București, 1957, p.166). În baza Sfintei Scripturi, I. Țicalo explică sensul fundamental al dorului prin căderea din rai a primilor oameni, Adam și Eva, care a însemnat golirea de Duhul Sfânt (Ibidem, p.11), iar "Reabilitarea s-a făcut prin Crucea Mântuitorului" (Ibidem, p.12), omului oferindu-i-se posibilitatea de întoarcere spre Dumnezeu, de împăcare, căci iubirea de Dumnezeu, spune Isac Sirul, naște dorul de El, adică "dorul desăvârșirii" (Ibidem, p.15), adevăr plastic exprimat de psalmistul David în Psalmul 41: "În ce chip dorește cerbul izvoarele apelor, așa te dorește sufletul meu pe tine, Dumnezeule". (Ibidem, p. 15).

Analizând textele folclorice autorul studiului ajunge la concluzia că omul "Venit pe lume cu dorul ancestral pentru Creator este încercat mai târziu de cel față de părinți, se cutremură de iubire... martiraj" pe altarul regăsirii androgenului și, mânat de dorul cel dintâi, pleacă la Domnul cu nădejdea împlinirii în ceruri a neîmplinitului pământesc..." (v. "Dor... în concepția lui Eminescu" p. 68).

Eminescu însuși a cules poezie populară (v. partea a doua "Dorul în colecția de lirică populară eminesciană") mărturisind că "Dumnezeul geniului m-a sorbit din popor, precum soarele soarbe nourii de aramă", iubind și prețuind "românitatea în profunzime" (I. Țicalo, p.79) pe care a cunoscut-o în peregrinările sale, dar și prin cântecele, doinele și dorurile sale, ca nimeni altul. În baza lor poetul și-a plăsmuit marea parte a creației sale, și-a plăsmuit tonul trist, melancolic al versului său în consens cu cel popular – de bucium, ce se potriveau sufletului său zbuciumat, a descoperit dorul așteptării și puterea purificatoare a acestuia, a aflat puterea sa revitalizantă și pe cea unificatoare dintre raiul pământesc și celest spre care tinde neîncetat omul simplu din popor cu credința-i nestrămutată în iubirea de Dumnezeu.

Referindu-se la condiția omului de geniu (v. "Geniul și dorul") spiritul polemic al lui I. Țicalo devine vehement, atunci când a fost întinată mândria și demnitatea poporului român, cum s-a întâmplat în cazul lui Emil Cioran sau Vasile Pogor, care îi acuzau pe români de "somnolență" și "primitivism țărănesc" (primul) sau de "barbarie" (al doilea), iar replicile împotriva acestora sunt culese din opera lui M. Eminescu însuși: cuceritorii "începând cu Darius al lui Istaspe" au cerut la noi "pământ și apă", iar "primitivii" și "barbarii sunt creatorii nemuritoarelor balade "Miorița" și "Meșterul Manole", adevăr pe care Eminescu însuși l-a formulat în fața junimistului V. Pogor zicându-i că poporul român "se dezvoltă potrivit propriului geniu" (v. "Geniul și dorul" p. 96-97). Așadar meșterul Manole din balada "Mănăstirea Argeșului" reprezintă geniul constructorului stăpânit de dorul absolutului, asumându-și necondiționat libertatea, în căutarea autenticității maxime (Ibidem, p. 100). Asemenea lui Manole, atât Eminescu, cât și Brâncuși au creat opere nemuritoare precum "Luceafărul" și "Coloana infinitului" simbolizând aspirațiile lor spre infinit, posibile în limbajul popular numai prin DOR.

Asemenea ciobanului mioritic, la M. Eminescu – precizează I. Țicalo – "ne întâmpină povestea dorului, în viață și în moarte" (v. "De la șocul morții la dorul de moarte", p. 122). Dacă în "Miorița" nuntirea se desfășoară în codru la lumina

Ioan CHIDEȘCIUC

(Continuare în pagina a 13-a)

Lupta pentru libertate, identitate și independență a Republicii Populare Ucrainene în perioada 1917-1921

(Urmare din numărul 227/230)

Acest prim „Marș de Iarnă“ al armatei R.P.U. a durat din 21 ianuarie până la 6 mai 1920 și a demonstrat că nimic pe această lume nu se poate obține fără luptă. Astfel, unitățile armatei R.P.U. care au participat la acest „Marș de Iarnă“ au ocolit, în cele 4 luni de luptă, aproape întreaga Ucraină, după care s-au retras spre granița de Sud-Vest (lângă fluviul Nistru) ce despărțea Ucraina de Polonia.

În această perioadă și armata lui Denikin a fost înfrântă de Armata Roșie, ceea ce a facilitat pătrunderea ei spre Vest.

Pentru a ieși din această situație, guvernul R.P.U. condus de S. Petliura a purtat din nou tratative cu Guvernul Poloniei, reușind să încheie, la 24 aprilie 1920, o Convenție politico-militară. În schimbul recunoașterii R.P.U. ca stat independent, Poloniei i-au fost cedate o parte din Galiția, Holm, Podolia și Volânia, care însumau o suprafață de 162.000 kmp. cu 11 milioane locuitori din care 9 milioane ucraineni.

Pe baza acestei alianțe, trupele ucrainene și poloneze au trecut la ofensivă împotriva trupelor bolșevice, reușind ca, la 7 mai 1920, să intre victorioși în Kiev, fiind întâmpinate cu bucurie de populație. A avut loc o paradă a trupelor poloneze, la 21 mai 1920, la care a participat Józef Pilsudski, șeful guvernului polonez.

Această victorie a fost de scurtă durată, din cauză că trupele bolșevice, fiind superioare numeric, au constrâns

trupele ucrainene și poloneze să se retragă spre vest până la aliniamentul râului Zbruci, trecând în apărare, în perioada 13-26 iulie 1920. Cu toate acestea ei au reușit să înfrângă armata 1-a de cavalerie comandată de S. Budionnâi. Trecând la contraofensivă (15-18 septembrie 1920), trupele ucrainene au zdrobit armata a 14-a a R.S.S. Ucrainene, luând în prizonierat 2.800 militari și tehnica militară cu care aceasta era dotată.

Din păcate, la 12 octombrie 1920, Polonia a încălcat Convenția politico-militară încheiată cu Republica Populară Ucraineană la 24 aprilie 1920. Tratatul purtat, în secret, de Polonia cu Republica Sovietică Socialistă Ucraineană au dus la încetarea ostilităților, la 18 octombrie 1920, între armatele celor două țări.

Ca urmare, conducerea R.P.U. a fost nevoită să ducă tratative, la Varșovia, cu Comitetul Politic al Armatei Albe, finalizate cu încheierea unei convenții, la 5 noiembrie 1920, privind lupta comună împotriva bolșevicilor. În paragraful 1 al Convenției respective se stipulează: Comitetul politic Rus din Polonia, reprezentat de B. Savinkov recunoaște independența R.P.U. condusă de comandantul suprem al R.P.U. Symon Petliura.

La 12 noiembrie 1920, conducerea R.P.U. în frunte cu S. Petliura a mobilizat toate forțele sale armate, adresându-se poporului ucrainean: „să luptăm până la ultimul om“ împotriva armatei bolșevice ucrainene.

Ca urmare, în perioada 10-21 noiembrie 1920, armata R.P.U. a lup-

tat cu eroism împotriva trupelor bolșevice ucrainene, dar din cauza lipsei de armament și muniție a fost nevoită să se retragă dincolo de râul Zbruci, respectiv, pe teritoriul Poloniei, fiind urmată și de guvernul său.

Pentru a legaliza rămânerea provizorie a trupelor sale pe teritoriul Poloniei (respectiv în localitățile Tarnov, Rzeszów s.a.) conducerea R.P.U. a trimis la Varșovia, la data de 23 noiembrie 1920, pe ministrul de interne Dymytriv, pentru a trata, pe baza indicațiilor date de S. Petliura, condițiile rămânerii în Polonia.

În loc să vină în sprijinul solicitărilor conducerii R.P.U., guvernul polonez a dispus unităților sale militare (la solicitarea bolșevicilor ruși și ucraineni), dezarmarea unităților militare ale R.P.U. și internarea lor în lagărele aflate în localitățile menționate mai sus.

După înfrângerea armatelor lui Petliura, Pilsudski și a lui Vranghel, bolșevicii au preluat controlul asupra întregului teritoriu al Ucrainei.

Cu toate acestea, țărănimea din Ucraina nu recunoștea puterea sovietică.

Lenin, în octombrie 1920, a recunoscut că puterea sovietică instaurată în Ucraina are un caracter pur formal, deoarece adevărata putere aparține țărănimii răsculate.

Răscoala țărănimii din Ucraina împotriva bolșevicilor a fost una dintre cele mai importante din vechiul Imperiu Rus.

Astfel, în anul 1921, în Ucraina și în Crimeea au acționat 464 grupe de răsculați-partizani care aveau de la 20

până la 500 de oameni.

Numai armata lui Machno, după înfrângerea lui Vranghel, controla regiuni întregi din Ucraina, ca și sudul acesteia.

Unul dintre cele mai active centre ale țărănimii antibolșevice era în regiunea Kievului.

Pentru unirea activității acestor grupuri antibolșevice, potrivit informației CK ucrainean din acea perioadă, s-a format „Comitetul pentru instaurarea ordinii în Ucraina“ în care au intrat și organizațiile poloneze și evreiești potrivnice puterii sovietice.

În primăvara anului 1921, aceste organizații afiliate la Comitetul respectiv, au trecut de partea hatmanului Struka. Lui i s-au alăturat și dezertorii din Armata Roșie, în primul rând ucrainenii nemulțumiți de comuniști și comisari. Ura împotriva acestora s-a manifestat și față de fiecare rus, considerat a fi bolșevic.

De mare popularitate în rândul țărănimii răsculate s-a bucurat și Symon Petliura.

Ura și frica de bolșevici a manifestat-o și populația evreiască. În Ucraina au apărut informații cum că populația evreiască ajută răsculații ucraineni. Având în vedere această situație, în decembrie 1919, la Mohyliv, bolșevicii au declanșat un măcel sângeros împotriva evreilor ca să-i anihileze pe cei care erau filopetliuriști. Astfel de pogromuri au avut loc și în orașele Kameanet-Podilskyi, Bari, Proskuriv ș.a.

Mihai POCORSCHI

(Continuare în numărul următor)

IOAN ȚICALO: "DOR... ÎN CONCEPȚIA LUI EMINESCU" ȘI NEMĂRGINIREA GENIULUI SĂU

(Urmare din pagina a 12-a)

stelilor, la Eminescu nuntirea se produce "într-un cronotop asemănător, fie într-o încăpere sacralizată" (Ibidem, p. 122) topos paradisiac, care n-are nimic cu ateismul, ci, dimpotrivă: "El e un religios ființial, dacă avem în vedere aserțiunea lui Mircea Eliade, potrivit căreia se scaldă periodic în timpul mitic și sacru pentru a regăsi timpul originii" (Ibidem, p.122, cf. M. Eliade "Sacru și profanul", p. 82).

Concepția despre viață și moarte face obiectul poeziilor "Odă (în metru antic)" și "Mai am un singur dor" cunoscute prin naturalitatea lor verbală "Nu credeam să-nvăț a muri vreodată" sau cea a oximoronului "Suferință dureros de dulce (prima) și "Mai am un singur dor /să mă lăsați să mor" (a doua) care, departe de spaima obișnuită a morții, exprimă – după I. Țicalo – "mai degrabă acțiunea dorului desemnat într-o invitație de trecere în alt plan" (Ibidem, p.130) al existenței celeste, eliberat fiind de zădărniciile vieții, tot cu ajutorul dorului.

Valențe noi și nebănuite ale dorului descoperim în relația "Dor și iubire"; dorul este un sentiment

uman al nemărginirii, iar iubirea poetului întotdeauna năzuiește către un ideal de neatins, ea rămânând o stare pură de dinaintea căderii omului, paradisiacă, departe de voluptate, fiind dominată de mister și inocență (v. I. Țicalo "Dor și iubire", p. 160).

Relația "Dor și iubire" se ridică la treapta cea mai înaltă a complexității în "Lucașfăru" eminescian, căci cele două doruri sunt divergente, cât timp protagoniștii fac parte din lumi diferite, incompatibile, lumea umană și cea a contingenței. "Dorul e o stare înălțătoare de păstrare a candorii (...) e Lumină din Lumină... de ajuns să instaureze ... pacea și fericirea (v. "Lucașfăru – proba poetică a dorului eminescian", p. 164), ca parte a iubirii dumnezeiești, care din păcate pentru omul comun devine o iluzie, iar omului de geniu i se refuză de obicei. Lucașfăru-Hiperion-omul de geniu e străin de dorințele limitative ale omului comun, iar dorul, de care e mânat, aparține fetei de împărat, evidență de care îi amintește Demiurgul pentru a-l lăsa în starea indiferenței finale, pe când Cătălina și Cătălin cu dorurile lor pământeste își urmează destinul.

Argumentele analistului, atent și imparțial,

conchid că geniul eminescian (hiperionic) rămâne "în sfera inefabilului (după T. Maiorescu, "O lume mai potrivită cu el") a rostirii și a rostuirii poetice, de care se vor uimi generații, câte vor mai fi" (Ibidem, p. 178).

Ultima parte a studiului eminescian "Mihail Eminescu și dorul libertății" prezintă imaginea poetului patriot, patriotismul și dorul de înveșnicire a neamului, imaginea poetului gazetar stăpânit de dorul patriei eterne, cea a poetului și omului iubirii de adevăr (nu xenofob, cum acuză P. Creția, p. 198). Frapeză imaginea cântărețului Bucovinei și al "Ierusalimului" românesc lui Ștefan cel Mare și Sfânt, a poetului națiunii române chemat la unitate și libertate (din provinciile ocupate) prin "Doina" neamului românesc stăpânit ca și Eminescu de dorul dreptății, al iubirii și adevărului până la Dumnezeu.

Studiul "Dor... în concepția lui Eminescu" se recomandă de la sine, căci propune întâia oară o "viziune creștin-ortodoxă asupra operei și personalității lui Eminescu prin prisma dorului – fundamentul sufletului românesc, încărcat de sacralitate prin năzuința-i sfântă spre desăvârșire către Tatăl Cereș, iar "Opera lui Eminescu – încheie I. Țicalo – se înscrie în acest flux, care coboară gândul în inimă (...) întru viață ca dor și jertfă spre nemurire".

LUNA PLINĂ, GERUL ȘI LUPII

Indiscutabil, nopțile cu lună plină, fie ele înmiresmate de primăvară, calde de vară, romantice de toamnă sau chiar cele reci de iarnă au farmecul lor. Nopțile cu lună plină au fost dintotdeauna preferate în cazul întâlnirilor amoroase inspirând declarațiile și jurămintele fierbinți de iubire, ele au constituit tema preferată a multor opere literare, compoziții muzicale, picturi cu tematică nocturnă sau chiar a filmelor. Fiecare dintre noi avem cel puțin una, două amintiri legate de astfel de nopți.

Nu demult, într-o noapte geroasă de iarnă, delectându-mă fascinat de astrul nopții care strălucea din plin pe bolta înstelată a cerului, mi-am adus aminte de o întâmplare din adolescență petrecută într-o astfel de noapte cu lună plină.

Era perioada vacanței de iarnă. Spre bucuria copiilor, mai ales a școlărilor, dar și a adulților, iarna era ca la carte, cu zăpadă abundentă, tocmai bună pentru practicarea sporturilor specifice sezonului rece. Eram elev și profitam din plin de avantajele vacanței, inclusiv, dându-mă pe schiuri. Locuiam la Sighet în Maramureș, o zonă frumoasă în orice anotimp al anului cu multe posibilități de a practica sporturi de iarnă. În una din zilele acelei vacanțe, tata, profesor de educație fizică, fiind în concediu, veni acasă și ne anunță că asociația sportivă din localitate organizează peste câteva zile o excursie la cabana "Izvoarele", o cabană vestită în Maramureș. La excursie urmau să participe profesori de educație fizică dar și câțiva împătimiți ai drumețiilor și ai sporturilor de iarnă din Sighet. Auzind de această excursie, s-a aprins și în mine dorința de a participa, dorință pe care am îndrăznit să o aduc la cunoștință părinților.

La început, aceștia nici nu au vrut să audă de așa ceva, argumentând că excursia este organizată numai pentru persoane adulte, că acea cabană este departe, că este iarnă, ger, că pentru așa ceva trebuie antrenament ș.a.m.d. În această privință mama era cea mai categorică. Tata era mai puțin ferm, deși nici el nu cunoștea dificultatea traseului căci încă nu fusese niciodată la acea cabană. Tentația era mare. În ce mă privește, la drept vorbind, eu nu mai eram chiar așa de mic, eram adolescent, aveam 13 ani, aveam și o oarecare experiență în privința excursiilor și un oarecare antrenament, căci tot timpul mă dădeam cu schiurile pe Câmpul Negru – un deal de lângă Sighet, unde locuitorii orașului se dădeau cu săniile sau pe schiuri. După tratative îndelungate cu argumente pro și contra, eu am avut câștig de cauză. În această privință hotărâtoare au fost cele spuse de tata care a zis că, la urma urmei, eu sunt, totuși, destul de mare, am și ceva antrenament și că o astfel de excursie îmi va prinde bine, mă va căli ajutându-mă să mă maturizez.

Hotărârea fiind luată, au început pregătirile. Tata, care deja avea schiuri, a făcut rost și de schiuri adecvate staturii mele, iar mama a copt dulciuri, a făcut rost de multe alte specialități culinare, inclusiv cârnați de casă, slană, conserve, gem, chiar și țuică de prune (pentru orice eventualitate „în caz de indigestie”) și alte bunătăți. Toate acestea la un loc puteau să ajungă pentru o săptămână și nu pentru două zile cât era planificată excursia.

Și sosise și ziua plecării. Bine echipați, cu rucsacurile încărcate cu alimente, șosete de schimb și alte accesorii, cu încălțăminte și schiurile bine unse dar, mai ales, plini de avânt și optimism, după ce ne-am luat rămas bun de la cei dragi, am plecat de la locul de întâlnire pe drumul care ducea la cabană. Am plecat devreme având în vedere traseul lung, dar mai ales faptul că iarna ziua este scurtă. Eram un grup destul de numeros. Spre surprinderea

mea, am văzut că, în afară de mine, în grup mai era un băiat, ceva mai mic ca mine, care era fiul ghidului grupului.

Am mers mult timp pe jos sau pe schiuri în funcție de configurația terenului. Mergeam în șir indian cu ghidul în față, deoarece acesta avea multă experiență, cunoștea traseul, eu și fiul acestuia eram la mijloc, tata după noi, iar în coada grupului un alt sportiv experimentat. Din când în când făceam și scurte popasuri.

Timpul, care se scurgea repede, nu ne permitea să zăbovim prea mult și așa se înserase, iar la scurt timp se întunecase de-a binelea. Pe cer își făcuse apariția o lună plină care scâldea tot peisajul înconjurător într-o lumină argintie de se vedea ca ziua. Totul scânteia, sus stele, iar jos cristalele de gheață și de zăpadă trosneau sub apăsarea noastră, căci se lăsase și un ger năprasnic de crăpau pietrele, așa cum se obișnuiește să se spună. Noi nu aveam timp să admirăm peisajul înconjurător, timpul și frigul ne obligau să mergem cât mai repede spre cabană. Cu puțin timp înainte de a ajunge acolo, la un moment dat, ne-am pomenit cu câțiva dulăi care ne dădeau târcoale, fiind flămânzi și atrași de mirosul alimentelor din rucsacurile noastre. Într-adevăr, după ce le-au fost aruncate câteva bucăți de alimente, au rămas în urmă lăsându-ne să ne vedem de drum. Nu am mai avut mult de mers căci ajunseserăm la cabană, unde eram așteptați. Ambianța plăcută, caldă din cabană, faptul că era deja trecut de miezul nopții, iar noi eram obosiți după un drum atât de greu ne-a determinat să ne culcăm și să adormim repede.

A doua zi ne-am trezit destul de târziu, când soarele era deja sus pe cer. Afară era o zi frumoasă. Natura înconjurătoare, peisajul erau splendide, aerul curat, iar zăpada căzută din belșug și înghețată era tocmai bună pentru schiat, iar noi profitam din plin de toate acestea, așa că nici nu ne-am dat seama când a trecut prima și a doua zi. Deoarece ne simțeam foarte bine și ne mai rămăseseră rezerve însemnate din alimentele aduse de acasă, între timp mâncaserăm și hrană caldă pregătită în cabană, toți membrii grupului am hotărât în unanimitate să mai prelungim cu o zi șederea la cabană și să plecăm abia a doua zi după cea planificată inițial.

Despărțindu-ne călduros de cabanier am făcut cale înapoi. De data aceasta drumul era mult mai ușor de parcurs căci era în pantă, iar noi ușurați de greutatea rucsacurilor și odihniți, coboram repede mânăți și de gândul că în curând vom fi acasă. Și, într-adevăr, alunecând pe schiuri am ajuns la Sighet încă ziua.

Satisfăcuți de rezultatul excursiei, bucuroși de apropiata revedere cu cei dragi, împreună cu tata, parcurgeam pe stradă ultimii metri care ne despărțeau de casă când ne-am întâlnit cu o vecină care, văzându-ne, a exclamat: "Slavă Domnului că sunteți teferi, mergeți cât mai repede să le liniștiți pe doamne..." fără a mai spune și altceva. Grăbind pasul, cu sufletul la gură am intrat în casă. Deschizând ușa camerei – nu fără emoție – le-am găsit pe mama, bunica (din partea mamei), mătușa (sora mai mică a lui tata), cumnata mamei unele cu fețele plânse, altele numai cu ochii înlăcrimați, dar și două vecine, un adevărat consiliu feminin.

În cameră plutea o atmosferă apăsătoare, persoanele erau neliniștite, unele chiar agitate. La apariția noastră toate au rămas ca o stană de piatră, după care, bineînțeles, au urmat îmbrățișările, sărutările, mângâierile dar și... un alt rând de lacrimi, de data aceasta de bucurie.

Mie și tatei nu ne venea să credem ce vedem, iar celorlalte persoane nu le venea a crede că ne văd vii

și nevătămați. După liniștirea spiritelor am reușit să aflăm și cauza acelei situații. Așa cum am arătat mai înainte, chiar de la început mama nu s-a lăsat ușor convinsă să-și dea acordul pentru participarea mea la excursie. După plecarea noastră, bunica susținută și de mătușă au dojenit-o pe mama pentru asta invocând motive asemănătoare, arătate la început. Dar, la toate acestea s-a mai adăugat și un alt factor care a agravat situația. Prin oraș se răspândiseră niște zvonuri alarmante cum că, din cauza iernii grele, prin păduri își făcuseră apariția haite de lupi care ucideau animale și chiar atacau oameni! Se mai zvonea că din cauza gerului au fost găsiți și oameni înghețați... Toate aceste zvonuri au pus gaz pe foc alimentând starea de neliniște a mamei, bunicii și mătușii. Iar faptul că noi nu ne-am întors în ziua stabilită a pus capac la toate! Gândurile cele mai negre, scenariile cele mai sumbre le-au chinuit imaginația accentuând starea de neliniște pe care reușiseră să o transmită cumnatei, dar și celor două vecine sau persoanelor cu care s-au mai întâlnit. De aceea bucuria revederii a fost de nedescris.

Părea că totul se termină cu asta, dar lor le mai era rezervată o surpriză. După ce toată lumea s-a mai liniștit și a revenit calmul, eu m-am gândit să fac puțin haz de necaz. Amintindu-mi întâmplarea cu câinii m-am gândit că o glumă va mai descreți frunțile, ajutând la destinderea atmosferei din cameră așa că, făcându-i, complice, cu ochiul lui tata la un moment dat am spus (ulterior am regretat asta) că totuși, ne-a fost dat să ne întâlnim cu... lupii, care au început să ne urmărească! Spunând asta nu mi-am închipuit ce va urma, căci efectul vorbelor mele a fost invers celui scontat. Auzind afirmația mea, bunicii atât i-a trebuit. Întorcându-se către mama a zis: „vezi, ce ți-am spus, iată că presimțirea mi s-a adeverit, că am avut dreptate. Uite că copilul are curajul să recunoască adevărul“ după care a început să facă morală tatei, ocărându-i pe ceilalți "nesăbuiți" din grup pentru faptul că, acceptând participarea mea la excursie, mi-au periclitat viața. Plângea săraca, mătușa dădea aprobator din cap, iar mama, palidă, ne fixa pe amândoi cu o privire având și o expresie a feței care nu promitea nimic bun, iar vecinele schimbau priviri speriate. Însă, la un moment dat, mama fiind ceva mai lucidă a întrebat cum, totuși, am reușit să scăpăm de lupi. Tata, complice la gluma mea, cu umorul care-l caracteriza a zis că am scăpat aruncându-le din rucsacuri cârnații, slănina și tot ce ei ar fi putut mânca. Fiind mulți în grup erau și alimente multe. În timp ce lupii mâncau, noi reușeam să ne îndepărtăm și tot așa până am scăpat ajungând la cabană. Tata a spus asta pe tonul cel mai serios așa că nimeni din cei prezenți nu a sesizat ridicolul și comicul acestei afirmații. În cameră puteau fi auzite exclamații ca: „vai, săracii“, „Of, Doamne; sau „Ferească sfântul“.

În tot acest timp în cameră începea să se instaureze din nou o atmosferă grea, rău prevestitoare. Văzând asta și faptul că se-ngroașă gluma m-am grăbit să le spun că am glumit dar, culmea, ele nu mai vroiau să ne creadă, aveau convingerea că tata și cu mine afirmăm că am glumit numai ca să le liniștim.

Cu mult tact și răbdare a reușit tata, ajutat și de mine, în sfârșit, să le convingem că totul a fost o farsă, că în realitate excursia a fost foarte reușită, frumoasă, iar noi toți foarte mulțumiți. Nu am uitat să amintim că la excursie a participat fiul ghidului care era chiar mai mic decât mine. Mult timp după aceea ne-am amuzat pe seama celor întâmplate.

De atunci au trecut mulți ani. Ca și atunci, luna plină continuă să strălucească pe bolta înstelată amintindu-mi, iarna, de fiecare dată de acea întâmplare. Luna a fost și rămâne în continuare singurul martor tăcut al peripeției noastre.

Iarema ONEȘCIUC

X. Dragomanul „Vătrai”

(Urmare din numărul 227/230)

– Cine sunteți?

Nastea se ridică iute de pe canapea, emoționată, tulburată. Slujitoarea o ajută repede pe Nastea să se înfășoare în vâl căci în spatele ei apăruse un bărbat.

Nastea îl cercetă cu privirea cu mare atenție pe cel care intrase în luxoașele ei odăi. Era un bărbat înalt, oacheș, cu sprâncene negre. Pe cap avea un turban alb. Se înclină cu mult respect înaintea tinerei sultane. Nastei nu-i veni să-și creadă auzului când acest turc i se adresa în limba ei maternă:

– Bună seara, domniță!

Înainte de a apărea acest om, ea stătea de un timp, pe jumătate culcată, pe canapea și privea prin fereastra uriașă golful scaldat într-o lumină aurie, care se prefăcea încet într-o licărire de aramă topită. Dincolo de minarete, de palate apunea soarele. Ea admira această frumusețe, dar totodată se gândea la Ucraina, la dragul ei Rohatyn...

Ce frumos e la vreme de asfințit la ei în sat! Sclipesc crucile aurite de pe turlile bisericii. Vine alene cireada. Privighetorile cântă. Broaștele orăcăie în iaz. Miroase a izmă, a liliac. Dinspre iaz și tufele întunecate din spatele șurei adie răcoarea. Molcom, pașnic se aude dangătul clopotului de la biserică. Iar pe lângă gardul lor de nuiele, trece agale părintele Petro – profesorul ei și spune respectuos, uitându-se în curtea lor:

– Bună seara...

Dar părintele Petro nu mai este. Cu sabia în mână a apărut sfânta biserică, iar apoi a ars odată cu dânsa. „Bunule profesor, ce mult te bucurai de succesele mele la învățătură, de capacitatea mea de memorare și de aviditatea pentru cărți! Nu știi că eleva ta este acum prizonieră la turci!”

Și tocmai când Nastea era cu gândul la părintele Petro i se păru ca aude aievea glasul lui, zicându-i:

– Bună seara, fetițo!

De aceea tresărise și sărise așa repede de pe canapea. Dar nu...doar glasul semăna, dar persoana din fața ei era necunoscută. Sau, poate, cine știe, o fi vreun concetățean deghizat, vreun hatman zaporojean care venise s-o elibereze?

– Cine ești dumneata? întrebă încă o dată.

– Dragoman, traducător.

– Aha, zise Nastea, devenind dintr-odată indiferentă.

– Am poruncă de la sultan să te învăț limba turcă.

Și eu sunt din Ucraina. Mă cheamă Ivan Cocerha (N.T. cocerha = vătrai). Sunt din Pereiaslav. Cunosc bine ambele limbi.

Cum ai ajuns aici?

Dragomanul zâmbi cu amărăciune.

– Acum 20 de ani am fost luat prizonier. Robia... Înainte eram pisar, scrib, iar aici am învățat repede limba turcă. Și iată-mă dragoman la curte.

– Douăzeci de ani... Dar nu ți-e dor de Ucraina?

– Câteodată. Când văd pe câte-cineva de-acolo.

Mi se strânge inima... apoi... îmi trece...

– Dar ai avea posibilitatea să fugi. Împreună cu alții.

– Aș putea... Dar la ce bun? Cine știe cum o mai fi pe-acolo. Și-apoi aici am familie, un fiu, o fiică. Am trecut și la religia de-aici...

– Te-ai turcit! se aprinse Nastea, uitându-se disprețuitor la dragoman. Nici nu-și dădu seama că începuse să-l tutuiască.

Dragomanul, privind în altă parte, zise încet:

– Și pe tine te așteaptă aceeași soartă, fata mea.

– Nu! strigă Nastea cu tărie și chiar prin vâl se putea zări cum îi scânteiază ochii de mânie și cum îi ard obraji.

Cei doi eunuci negri se holbară speriați, servitoarea ieși în grabă, poate avea de gând să cheme pe cineva în ajutor.

– Sunt fiica unui preot, care a luptat în oastea căzăcească și nu îmi voi uita niciodată satul natal, pe tatăl meu – luptător neînfricat și pe mama mea – amândoi martirizați. Nu voi uita Ucraina și voi trăi numai pentru ea. Iar tu... Ai ajutat măcar vreun cazac să fugă, să se elibereze din robie?

– Nu... Ivan Cocerha îi aruncă o privire vinovată apoi își lăsă în jos capul în elegantul său turban alb. Oftă. Apoi zâmbi:

– Ia uite ce copii au crescut în Ucraina! Eu pe fiul meu începusem să-l învăț limba ucraineană apoi m-am lăsat. El a și început să uite ce îl învățasem.

– El slujește la turci? întrebă mânioasă Nastea. Probabil e mare deja?

– Are optsprezece ani Andrei al meu. Aici i se spune Ali. Ali e cel mai bun țințaș dintre tinerii Istanbulului.

– Așadar, îi va ucide cu dibăcie pe ucraineni? Pe rudele tale, pe concetățenii tăi! Renegat ce ești, ți-a rămas măcar o fărâma de conștiință?

Dragomanul se apropie de fereastră, privi îndelung la întinderea de apă, ce lucea vioriu, a Cornului de Aur.

Nemișcat stătea Ivan Cocerha din Pereiaslav. Își trosnea degetele subțiri...

– De ce este întristată fermecătoarea mea hür-

XI. Jurământul

rem? (N.T. hürrem = radioasă). Soliman intră grăbit, cu pas vioi în încăpere. Slugile se strecurară pe nesimțite afară. Sultanul se plecă în fața Nastei, se așeză lângă ea. O privea cu ochi de îndrăgostit, cu un surâs tandru.

În acea clipă el nu mai semăna câtuși de puțin cu acel cumplit cotropitor, împărat al împăraților, la auzul numelui căruia – doar dacă și-l aminteau – tremurau monarhii din întreaga lume. Înalt de statură, zvelt, rapid în mișcare, cu obrazu-i smead, tineresc, ochi negri, mustăcioară în furculiță, bărbiță... Soliman părea în acel moment un simplu flăcău, care venise la întâlnire cu iubita sa, cu viitoarea lui mireasă.

Cu toate că ea nu-l iubea, privirea lui atât de blândă, tandră, mângâietoare îi amintea întrucâtva (deși Nastea se străduia să scape de asemenea comparație) de privirea unui flăcău din satul ei, pe nume Semen, coleg de învățătură la părintele Petro.

Nastea își dădea seama că sentimentele padișahului față de ea sunt sincere. Surâsu-i tandru, privirea plină de pasiune, purtarea respectuoasă și

delicată față de ea, toate dovedeau că Soliman într-adevăr se îndrăgostise de tânăra ucraineană ce urma în cel mai scurt timp să-i devină soție. În fel și chip căuta s-o distreze, să-i ofere cărți interesante, s-o invite la plimbări cu barca, la spectacole de circ.

– Până acum n-am știut, Roxolana mea, ce înseamnă fericirea. Ea nu constă în cucerirea unor țări, nici în miile de sclavi. Fericirea mea este în ochii tăi, în ființa ta. Dar fericirea mea nu va fi deplină, până nu voi afla ce ai pe suflet. Cu ce aș putea să te ajut, după ce îți tânjește inima, iubita mea? De ce ești atât de tristă?

Nastea ajunsese deja să înțeleagă bine limba turcă, așa încât putu răspunde sultanului:

– Știe oare padișahul, ce înseamnă dorul de ținutul natal? De satul în care te-ai născut? De Ucraina?

Soliman se posomorî. Se întristă și el. Dădu din cap. Oftă.

– De Sfânta Treime, de frumoasa noastră Sărbătoare Verde, când tot satul petrecea, se bucura, se veselea, când soarele lumina atât de prietenos, au năvălit deodată supușii tăi. Tâlharii mi-au ucis părinții, mi-au ars casa, au ars biserică, tot satul. Au tăiat prunci nevinovați. I-au legat pe oameni și cu toate bunurile jefuite au plecat în fugă, hoțeste. Totul s-a întâmplat abia acum opt săptămâni.

– Ce aș putea să fac ca să-ți alin durerea? exclamă cu aprindere sultanul. Cum să-ți liniștesc inima? Spune, Roxolano, și eu îți voi îndeplini voia, orice dorință. Îți dau cuvântul meu de padișah!

Nastea nu se aștepta la o asemenea întorsătură a conversației și la atâta îngăduință din partea sultanului... Dar, înzestrată de la natură cu o minte ageră și educată într-o familie cultă, nu se pierdu cu firea. După un scurt moment de gândire, fata răspunse:

– Vreau ca supușii tăi, ienicerii tăi să nu mai jefuiască Ucraina mea, ținutul meu natal!

Sultanul se ridică și duse mâna la piept:

– Roxolano, îți dau cuvântul meu de padișah că, atâta timp cât voi trăi și cât vom fi împreună, nici un ienicer nu va păși pe pământ ucrainean.

Traducere de Olga ANDRICI

Discursul președintelui Ucrainei, Viktor Ianukovyci, la întâlnirea cu șefii reprezentanțelor diplomatice ale țărilor străine și organizațiilor internaționale acreditate în Ucraina

*Mult stimate domnule Dwayne
Exceleențele Voastre,
Stimate doamne și stimați domni,*

Îmi face plăcere să vă salut la tradiționala noastră întâlnire anuală. Sfârșitul lunii decembrie este o perioadă deosebită. Este vremea bilanțurilor și a planurilor de viitor.

2012 a fost pentru Ucraina, ca și pentru întreaga comunitate internațională, anul unor decizii dificile legate de viitor, anul în care am luptat cu criza și am pus bazele unei noi creșteri.

Întreaga lume a fost agitată. Nu a încetat să crească tensiunea în regiunea Orientului Mijlociu, au continuat procesele de tranziție în Africa de Nord. În țările Uniunii Europene s-au observat fenomene de criză economică.

Toate acestea au avut influență asupra Ucrainei.

Prin urmare, nu putem trece acest an în contul nostru. Ucraina a continuat să muncească cu dăruire, să depășească dificultățile, să-și aleagă noul parlament, să promoveze reformele economice, să-și modernizeze sub toate aspectele țara și să-și consolideze securitatea energetică.

În energetica ucraineană au intrat investitori de nivel global, inclusiv giganti transnaționali, precum Exxon-Mobil și Royal Dutch Shell. Apoi, am început o amplă explorare a rezervelor de resurse energetice pe platoul continental al mării și de gaze de șist care ar putea fi unele dintre cele mai mari din Europa. Am construit centrale electrice solare și eoliene.

Am continuat să reformăm sistemul nostru judiciar. A fost adoptat noul Cod de procedură penală care l-a înlocuit pe cel vechi, în vigoare încă de la începutul anilor 60 ai secolului trecut. Prin adoptarea noului Cod, Ucraina dispune de un important element al unui stat de drept modern, și anume de un sistem judiciar în care avocatura are mai multe drepturi decât procuratura.

Pentru milioanele de fani ai fotbalului, anul 2012 a fost o sărbătoare a fotbalului european. Ucraina a depus eforturi pentru a-și primi demn oaspeții și pentru a crea pentru ei o adevărată sărbătoare. Mă bucur că am reușit acest lucru. Michel Platini a apreciat că, din punct de vedere organizatoric, acest campionat a fost „fantastic”. Ne-a făcut plăcere să auzim aceste aprecieri ale domnului Platini, dar și mai mare bucurie ne-a făcut să vedem surâsul de pe fețele sutelor de mii de străini care au descoperit Ucraina. Ei au putut vedea țara noastră așa cum este ea – modernă și europeană, iar poporul ucrainean – ospitalier, sincer și deschis.

Pentru afirmarea Ucrainei ca stat democratic și european, de mare importanță au fost alegerile parlamentare din acest an. Țara noastră și-a manifestat totala deschidere în ceea ce privește organizarea campaniei electorale. Am creat toate condițiile pentru ca această campanie să aibă un caracter concurențial care constituie o particularitate cheie a unei democrații veritabile. A fost invitat un număr fără precedent de observatori internaționali. Desfășurarea alegerilor parlamentare din 28 octombrie a demonstrat atașamentul Ucrainei la valorile democratice și maturitatea societății noastre civile.

Pe de altă parte, noi vom analiza cu atenție toate aspectele problematice sesizate de observatorii internaționali în scopul perfecționării legislației și practicii electorale.

Ucrainenii prețuiesc în mod profund rădăcinile lor europene și cred cu tărie în viitorul lor european. De aceea, opțiunea europeană a Ucrainei rămâne o prioritate a politicii externe. Vom continua prefacerile interne și modernizarea țării în concordanță cu standardele europene.

Noi suntem conștienți de faptul că Uniunea Europeană parcurge, astăzi, o etapă complexă a evoluției sale, provocată de criza financiar-economică. Aceasta obligă țările UE la compromisuri după principiul solidarității, al unității economice și sociale. În condițiile actuale, numai solidaritatea și unitatea, și nu separarea unuia de celălalt trebuie să devină motorul apropierei Ucrainei de UE.

Momentul-cheie al continuării integrării Ucrainei în UE considerăm că este trecerea la un nou format al relațiilor noastre, și anume la asocierea politică și integrarea economică. Acordul de asociere a fost parafat de părți, iar țara noastră este dornică să-l semneze cât mai repede. Ucraina vede în acest acord, înainte de toate, un program complex de reforme interne în toate sferele vieții politice, economice și sociale a țării, precum și un instrument eficient de perfecționare a legislației naționale.

Suntem pregătiți să depunem o muncă amplă și minuțioasă pentru asigurarea implementării acestui Acord. Demersul nostru este susținut în mod incontestabil de reprezentanții majorității forțelor politice și societății noastre.

Până la asociere a mai rămas un pas. Am convingerea că, dacă ambele părți vor da dovadă de voință politică, acest pas va putea fi efectuat cât mai curând.

Vorbind despre integrarea europeană a Ucrainei vreau să remarc eforturile partenerilor și aliaților noștri de nădejde ca Polonia și Lituania. În anul care se încheie, am reușit să îmbunătățim substanțial relațiile noastre bilaterale cu aceste state. Sunt recunoscător, de asemenea, Slovaciei pentru sprijinul prietenesc în realizarea proiectului *Conventului național al Ucrainei privind UE*.

Dezvoltăm cu succes relațiile pe toate planurile cu Federația Rusă – cel mai mare vecin al nostru de care ne unesc vechi legături economice și umanitare. La baza colaborării ucraineano-ruse se află pragmatismul și dialogul constructiv care ne ajută să găsim soluții pentru cele mai de actualitate probleme ce apar în relațiile noastre.

În 2012 au continuat să se dezvolte relațiile de parteneriat strategic cu Statele Unite ale Americii, bazate pe comunitatea de interese. A continuat colaborarea reciproc avantajoasă în sfera neproliferării, în plan economic și educațional, la nivelul societății civile. Reformele din Ucraina, disponibilitatea noastră crescută de a colabora cu mari investitori americani oferă relațiilor noastre o nouă dinamică pozitivă.

Parteneriatul strategic dintre Ucraina și China a fost concretizat printr-o serie de proiecte din diverse domenii de colaborare. A continuat elaborarea și adoptarea Programului de dezvoltare a relațiilor de parteneriat strategic pe perioada 2013-2017. Sperăm ca după schimbarea conducerii de partid și de stat a Chinei dezvoltarea dinamică a relațiilor bilaterale să fie menținută.

Am continuat dialogul ucraineano-turc privind aprofundarea relațiilor de parteneriat strategic. În momentul de față, problema de cea mai mare actualitate este îndeplinirea înțelegerilor convenite la nivel cel mai înalt, realizarea practică a proiectelor de importanță strategică în domeniile energetic, tehnico-tehnologic și în transporturi.

Anul acesta, au cunoscut un nou impuls și relațiile noastre cu Turkmenistanul. Aprecieri că marele potențial al colaborării noastre în domeniul energetic va fi folosit la întreaga capacitate.

Intensă a fost colaborarea noastră cu Azerbaidjanul, Kazahstanul și Moldova. S-a observat și o creștere stabilă a volumului comerțului bilateral între Ucraina și Republica Belarus.

Zilele acestea mi-am încheiat vizita de stat în India. Rezultatele ei au arătat că în cadrul colaborării bilaterale s-au produs schimbări calitative. Stabilirea relațiilor de parteneriat între Ucraina și India va deschide noi perspective de colaborare pe multiple planuri.

Continuăm consolidarea parteneriatului global ucraineano-nipon.

Inițiativele Ucrainei în ceea ce privește extinderea colaborării cu Vietnamul, Republica Coreea și Singapore au început să dea, în 2012, rezultate economice.

Considerăm de perspectivă dezvoltarea relațiilor cu Indonezia și Thailanda.

A fost impulsionată colaborarea cu țările Orientului Mijlociu. Rezultatele vizitelor mele în Iordania, Qatar și Emiratele Arabe Unite au arătat că există un important potențial pentru intensificarea colaborării bilaterale mai ales în sferile economico-comercială, energetică și investițională.

Dezvoltăm cu consecvență colaborarea cu țările Americii Latine. În centrul acestor relații se află Brazilia – unul dintre partenerii noștri cheie în această regiune, partener cu care avem proiecte și rezultate importante.

Continuăm colaborarea fructuoasă cu Cuba.

Perspective importante descoperim și în intensificarea relațiilor cu Mexicul și Argentina.

Acesta este felul în care Ucraina intenționează să-și continue activitatea de politică externă. Diplomația ucraineană, politica externă ucraineană va fi mereu prezentă acolo unde este prezent interesul național. Iar interesul național, astăzi, este în primul rând cel economic. De aceea, linia de economizare a politicii externe naționale va fi continuată.

Mă adresez ambasadorilor prezenți aici și diplomaților ucraineni.

Ucraina este deschisă capitalului străin, ideilor și inovațiilor. Economia noastră este stabilă, iar regulile jocului sunt clare și transparente. Noi creăm toate condițiile pentru atragerea resurselor investiționale, pentru realizarea unor proiecte comune de amploare, pentru încheierea de noi contracte. În mod corespunzător, se naște o nouă dinamică economică datorită căreia colaborarea cu companiile ucrainene poate fi de mare perspectivă.

Acesta este un prilej pozitiv atât pentru Ucraina, cât și pentru partenerii ei. Prin urmare, să-l folosim împreună pentru prosperitatea națiunilor noastre în actuala lume concurențială.

Stimate doamne și stimați domni,

Ucraina și-a încheiat cu succes președinția Consiliului Europei și a Inițiativei Central-Europene.

Acum statul nostru deține președinția OSCE, una dintre cele mai responsabile și onorante sarcini din istoria modernă a diplomației sale...

Ucraina trebuie să fie o țară modernă, influentă și de succes. Spre acest obiectiv este orientată politica externă și internă a puterii ucrainene.

Consolidarea Ucrainei înseamnă consolidarea Europei. O mai mare stabilitate a Ucrainei reprezintă un factor important în plus al stabilității regiunii.

Nu am nicio îndoială că toți cei prezenți aici împărtășesc această teză.

Vă felicit pe toți cei prezenți cu prilejul Crăciunului și al Anului Nou.

Vă doresc tuturor fericire, multă sănătate și noi succese.

Pace, bunăstare și prosperitate țărilor și popoarelor Dumneavoastră!

Pagină realizată de **Ion ROBCIUC**

UCRAINA - mai aproape